

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Σίνα 4, 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Τηλ.: 26510 -74000 ΦΑΞ: 26510 -79286

Διαβάζεται από 2.000 Ζαγορίσιους στην Ελλάδα και σ' όλον τον κόσμο

ΕΤΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 367

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

2009

ΚΩΔΙΚΟΣ 2571

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΠΟΥ ΕΜΠΝΕΕΙ ΚΑΙ ΣΥΓΚΙΝΕΙ ΑΚΟΜΑ

Θεωρούμε καλό «ποδαρικό» για το Περιοδικό μας, να καλύψουμε το πρωτοσέλιδο τούτου του πρώτου τεύχους της καινούριας χρονιάς 2009, με μια όμορφη στιγμή όπως αυτή της σεμνής εκδήλωσης για το συγγραφικό και ποιητικό έργο του **Φρίξου Τζιόβα**, από τον καθηγητή στο Ιόνιο Παν/μιο **Νίκο Καραπιδάκη**, με τίτλο «**Η Ήπειρος μέσα από το έργο του Φρίξου Τζιόβα**», που έγινε την Τετάρτη 14 Γενάρη στην αίθουσα της ΕΗΜ, με τη συνεργασία του «**Ιδρύματος Μελετών Ιονίου και Αδριατικού Χώρου**» (σχετικό ρεπορτάζ σε άλλη σελίδα).

Στο τεύχος του Δεκεμβρίου, μαζί με τις ευχές μας στέλναμε και το μήνυμα ότι το Ζαγόρι μας αντέχει ακόμα παρά τους ανάποδους καιρούς. Γι' αυτούς τους ανάποδους καιρούς, μιλάμε χρόνια τώρα βιώνοντας την παρακμή του Ζαγοριού κι ας μας πονάει να το παραδεχτούμε.

Το Ζαγόρι που ενέπνευσε και έθρεψε τη γραφίδα των πνευματικών ανθρώπων του (μεταξύ των τόσων κι ο **Φρίξος Τζιόβας**) δεν υπάρχει πια κι ούτε θα ξαναγυρίσει. Το Ζαγόρι εκείνο το χτίσανε οι Ζαγορίσιοι του ξενιτεμού, μεταφέροντας εδώ τα καζάντια των κόπων τους, χτίζοντας σπίτια, σχολεία, εκκλησίες, γεφύρια και τα όνειρά τους, που θα κάνανε τον τόπο τους ξεχωριστό, ικανό να προκαλεί το θαυμασμό και να

εμπνέει κι από τον οποίο συναισθηματικά δεν είχαν ποτέ ξεριζωθεί οι ίδιοι.

Σήμερα στο Ζαγόρι αυτοί που έρχονται (κι όλο θα έρχονται), αφού οι Ζαγορίσιοι έφυγαν και φεύγουν δεν είναι για να φέρουν τα καζάντια τους, αλλά για να καζαντίσουν από το Ζαγόρι, μην αφήνοντας τίποτε πίσω τους. Πώς και γιατί να

ουμε κάθε φορά που βρισκόμαστε σε εκδηλώσεις σαν αυτή που έγινε για το Φρίξο Τζιόβα.

Στη σύντομη, γλαφυρή, όπως πάντα, παρουσίαση του ομιλητή της εκδήλωσης, ο καθηγητής Κώστας Βλάχος, πρόεδρος του «Ιδρύματος Μελετών του Ιονίου και Αδριατικού χώρου», μας συγκίνησε όταν αναφερόμενος στη γνωστή σεμνό-

νείς πώς η Σκιάθος και σήμερα ακόμη μνημονεύεται όχι τόσο για τα τουριστικά της θέλγητρα, όσο γιατί αυτή είναι το νησί του Παπαδιαμάντη «Της φόνισσας» και του «Ο Χριστός στο κάστρο».

Έτσι και το Ζαγόρι μας, θα μνημονεύεται και δεν θα ξεχαστεί, παρά τους ανάποδους καιρούς της αλλοτρίωσης και της ισοπέδωσης των πάντων, χάρις σ' αυτούς τους Ζαγορίσιους, τους σπορείς της ομορφιάς, της ευαισθησίας και της αγάπης για τον τόπο τους, που τον κάνανε ξεχωριστό με τη γραφίδα τους.

Για «Το Ζαγόρι μας» που διατρέχει αιώνας τον 32ο χρόνο από την έκδοσή του, τέκνο και δημιουργήμα αυτών των πνευματικών ανθρώπων του Ζαγοριού μεταξύ των οποίων κι ο τελευταίος εν ζωή Φρίξος Τζιόβας, ας του επιτραπεί να διεκδικήσει κι αυτό ένα κομμάτι στην προ-

εμπνέει αυτό το Ζαγόρι που σήμερα χτίζεται;

Αλλά το Ζαγόρι μας που γνωρίσαμε και τώρα χάσαμε, δεν θα ξεχαστεί και θα συνεχίσει να ζει, να συγκινεί και να εμπνέει μόνο μέσα από το καταγεγραμμένο έργο των πνευματικών μας ανθρώπων, όπως ο Φρίξος Τζιόβας. Κι όταν λέμε το Ζαγόρι αντέχει και αντιστέκεται, σ' αυτούς αναφερόμαστε.

Γι' αυτό και νιώθουμε όμορφα οι Ζαγορίσιοι κι αναθαρρεύ-

τητα του Φρίξου και το φόβο του μήπως τελικά δεν θα παραστεί στην εκδήλωση, μας θύμιζε το περιστατικό με τον κυρ-Αλέξανδρο της Σκιάθου που εκεί στις αρχές του 1900 και ενώ είχε βεβαιώσει την τότε βασίλισσα ότι θα παραστεί στην βράβευσή του από την ίδια, τελικά προτίμησε το χαμομήλι της σπιτονοικοκυράς του από την αίθουσα του «Παρνασσού».

Κι αφού θυμηθήκαμε τον κυρ-Αλέξανδρο, σκέφτεται κα-

σπάθεια της αντίστασης στους ανάποδους καιρούς που περνάει αυτός ο τόπος.

Θωρώντας τον Φρίξο στην εκδήλωση γαλήνιο αλλά και συγκινημένο, φορτωμένο χρόνια δημιουργικά και με τα κάτασπρα μαλλιά του, σαν τα χιόνια της Τύμφης και της Γκαμήλας, κάναμε μια ευχή μέσα μας, να τον έχουμε για χρόνια ακόμα κοντά μας, να τραγουδάει για το Ζαγόρι μας.

«Ζ»

Με τον πανηγυρισμό των γιορτών του δωδεκαμήρου (Χριστούγεννα-Πρωτοχρονιά), σχεδόν ασυνείδητα βρεθήκαμε στην αφετηρία της διαδρομής της καινούριας ετήσιας χρονιάς 2009. Το στίλο του Γραφείου και το εργαλείο της δουλειάς στην παραγωγή, μετά την ξενοιασιά της γιορτινής «αργίας», θα μας προσγειώσουν για να αποδεχτούμε αυτήν την χρονική πραγματικότητα.

Όχι, λίγες φορές, από «κεκτημένη ταχύτητα» το χέρι μας θα εξακολουθεί να αναγράφει το 2008 αντί του διαδόχου του 2009. Έχει, βλέπετε, και η συνήθεια τη δική της δύναμη και χρειάζεται προσπάθεια και χρόνος για την υπερβούμε.

Ωστόσο, η πραγματικότητα αρχίζει να γίνεται, όχι μόνο ορατή αλλά και συνειδητοποιήσιμη. Κινούμαστε στη διαδρομή του 2009. Κάθε μέρα κι ένα βήμα. Κάθε βήμα-μέρα κι ένα φύλλο απ' το ημερολόγιο του 2009 λιγότερο, ώπου να φτάσουμε στο τριακοστό εξηκοστό πέμπτο, το τελευταίο. Τότε θ' αντικρίσουμε την ευχή του εκδότη του ημερολογίου να μας λέει: «Ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος 2010». Για να μην ξεχνούμε και το αριθμητικό μας σύστημα, που δεν έχει τελειωμό, όπως και η ζωή μας, εφόσον θα υπάρχει ήλιος στον ουρανό και άνθρωποι στη γη μας.

Αναμφίβολα, ο Χρόνος σαν έννοια ή προσδιοριζόμενο φαινόμενο, έχει απασχολήσει τον άνθρωπο, από πολύ παλιά, τόσο για τη δυνατότητα προσμέτρησής του και προσδιορισμού, επομένως, γεγονότων όσο, και κυρίως, από πλευράς επιστήμης και φιλοσοφίας, για τη δική τους τοποθέτηση.

Ο Χρόνος δεν είναι απτό υλικό. Δεν μπαίνει στη χούφτα μας. Απεναντίας, ο ίδιος, στη ροή της ζωής, αφήνει τα σημάδια του, σε μας και τη φύση, για να μπορούμε εμείς να προσδιορίζουμε το μήκος του (ουσιαστικά το μήκος της ζωής μας) ζώντας την καθημερινότητά μας (Παρόν), ανατρέχοντας στο χτες (Παρελθόν) και να προσεγγίζουμε το αύριο (Μέλλον).

Στο φύλλο Δεκεμβρίου 2008 του «Ζαγορίου μας» κάναμε

Χρονογράφημα

Αρχ(η)μηνιά... κι Αρχ(η)υχρονιά 2009

Σταύρου Συκιώτη

αναφορές στο αέναο κυκλογύρισμα του Χρόνου. Στο παιγνίδι της «Αρχής και του Τέλους» με ευκαιρία του τέλους του 2008 και της Αρχής του 2009. Όσο θα υπάρχει η νομοτελειακή λειτουργία του Σύμπαντος, θα συνυπάρχει μαζί του και η έννοια του χρόνου, σε συνάρτηση με την «Αρχή και το Τέλος» των όποιων φαινομένων ή γεγονότων, ζωής, που θα λειτουργούν στον εσωτερικό χώρο του κύκλου, με το αέναο παιγνίδι της «Αρχής και του Τέλους» -κι αντίστροφα- στην περίμετρό του.

Έτσι, ας θυμηθούμε τον φιλόσοφο Κ. Αξελό, που είπε: «Ο χρόνος είναι δομή του αιτιωματικού κύκλου «Αρχή και Τέλος». Δεν ξετυλίγεται για μας, αλλά δεν υπάρχει χωρίς εμάς, ως Χρόνος ξετυλίγει το παιγνίδι του μαζί μ' εμάς». Και στη συνέχεια καταχωρούμε αυτό που είπε ο Μπ. Φραγκλίνος: «Αν αγαπάς τη ζωή σου, μη σπαταλάς το χρόνο, γιατί απ' αυτόν είναι καμωμένη η ζωή».

Στο σημείο αυτό θα παραθέσω μια χαρακτηριστική εισαγωγή ενός κειμένου του Σπ. Μανουσέλη, που δημοσιεύτηκε στην Ελευθεροτυπία της 27/12/08.

«Ένας ακόμη χρόνος πέρασε, ένας επιπλέον κόκκος άμμου προστέθηκε στην κοσμική κλεψύδρα του Σύμπαντος. Αν, όμως, ο χρόνος είναι μόνον ό,τι μετράνε τα ρολόγια ή τα ημερολόγια, τότε γιατί μας φαίνεται ατελείωτος όταν πλήττουμε και αδυσώπητος όταν γερνάμε;

Τι σχέση μπορεί να έχει η εύπλαστος υποκειμενική εμπειρία του χρόνου που δίνουμε καθημερινά με το «απανθρωποιημένο», δηλαδή μαθηματικοποιημένο, χρόνο της επιστήμης; Είτε ως ποτάμι που ρέει ατέρμονα είτε ως ακίνητος σκοτεινός ωκεανός μέσα στον

οποίο ταξιδεύει το Σύμπαν, ο «χρόνος» παραμένει η πιο ασφαλής και αιτιωματική κατηγορία της ανθρώπινης σκέψης».

Νομίζουμε πως η όποια σχέση ή αντίληψη του ανθρώπου, σχετικά με το χρόνο, που ποικίλλει στον κάθε άνθρωπο, έχει σχέση με την ίδια τη συγκρότησή του; Αναφορικά με τον τρόπο σκέψης του στα πράγματα της ζωής, την όποια φιλοσοφικότητά του στην έννοια χρόνος, τα ενδιαφέροντα και τις προοπτικές της καθημερινότητάς τους και κάποια ισορροπία του ψυχολογικού και συναισθηματικού του

χώρου. Πολύ χαρακτηριστικά το προσδιορίζει ο Ανατόλ Φρανς: «Ο Χρόνος που ο Θεός μας δίνει στον καθένα από μας, μοιάζει σαν ένα πολύτιμο ύφασμα, που ο καθένας από μας το κεντά, όσο μπορεί καλύτερα».

Στο τέλος του μήνα που θα έχετε το «Ζαγόρι μας» στα χέρια σας, θα έχουμε προσγειωθεί, σίγουρα, στη διαδρομή του καινούριου χρόνου 2009. Τέρμα τα γιορτάσια, οι ευχές τους, οι προσδοκίες μας κ.λ.π. και θα κυλάμε τη ζωή μας μέρα τη μέρα, αντικρίζοντας την πεζότητα της καθημερινότητάς μας. Το αποτέλεσμα; Μας το λέει ο Μάνος Ελευθερίου: «Ο Χρόνος (σίγουρα εννοεί την κάθε ετήσια χρονιά) ο μόνος κερδισμένος. Πάντα παλιός και συνεχώς νέος».

Ας μιμηθούμε το Χρόνο. Ας φροντίσουμε να είμαστε -τουλάχιστον ψυχολογικά- συνεχώς νέοι. ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΛΙΩΝ ΓΙΑΝΝΙΩΤΩΝ

«Τα Γιάννινα»

Ο Σύλλογός μας σας κάνει γνωστές τις εκδηλώσεις, που θα πραγματοποιηθούν τον καινούριο χρόνο 2009 και παρακαλεί τα μέλη, τους φίλους του και τους λοιπούς συμπολίτες μας να πάρουν μέρος σ' αυτές.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2009

- **Κυριακή, 11 Ιανουαρίου:** Θεία λειτουργία στο εκκλησάκι του σπιτιού του Νεομάρτυρα Αγίου Γεωργίου.
- **Τετάρτη, 21 Ιανουαρίου, ώρα 19.00:** Κόψιμο της πίτσας για την καινούρια χρονιά 2009, στην αίθουσα του ξενοδοχείου «ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ» με τσάι, καφέ ή αναψυκτικό και ζωντανή μουσική.
- **Τετάρτη, 18 Φεβρουαρίου, ώρα 20.00:** Γιαννιώτικο αποκριάτικο αντάμωμα με ελεύθερη επιλογή φαγητού και ποτού στο κέντρο «ΤΟ ΠΗΓΑΔΑΚΙ» (Γ. Παπανδρέου απέναντι από το BIG ATLANTIC) με ζωντανή μουσική.
- **Τετάρτη, 11 Μαρτίου, ώρα 19.30:** «Σαν παλιά γεπονιά». Σημειότυπα του κοινωνικού βίου των παλιών Γιαννινών στην αίθουσα του Συνεδριακού Κέντρου της Νομαρχίας, Ν. Ζέρβα 28-30 (Στοά Σάρκα, 2ος όροφος).
- **Τετάρτη, 8 Απριλίου, ώρα 18.30:** Τακτική γενική συνέλευση των μελών του Συλλόγου, στα γραφεία του, με θέμα: *Πεπραγμένα, απολογισμός και ισολογισμός 2008*.
- **Κυριακή, 17 Μαΐου:** Ημερήσια εκδρομή στην Ιερά Μονή Μολυβδοσκεπάστου, στο Μπουραζάνι και στην Κόνιτσα. Δηλώσεις συμμετοχής στα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου. Αναχώρηση από Νομαρχία ώρα 9.00 το πρωί.
- **Κυριακή 31 Μαΐου, ώρα 11:00:** Επίσκεψη και ξενάγηση στον εξωτερικό χώρο του Ιε Καθέ στο Κάστρο.
- **Δευτέρα 6 Ιουλίου, ώρα 21:00:** Συνεστιάση με φεγγαράδα στην ταράτσα του κέντρου «Λιθαρίσια» και ζωντανή μουσική.

«ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ» - «ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ»

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ

Ήρθε το 2009 κι ανταλλάσσουμε ευχές για υγεία κι ευτυχία. Ευχόμαστε για καλύτερες μέρες σε σχέση με το παρελθόν. Ποιος όμως είναι ο αποδέκτης των ευχών; Το άτομο, η οικογένεια, η κοινωνία, το Ζαγόρι; Ας πάρουμε το τελευταίο, μην το ξεχνάμε. Ας αναρωτηθεί καθένας μας τι ευχή δίνει για το Ζαγόρι. Εγώ

εύχομαι το 2009 να προκύψει «Δήμος Ζαγορίου». Αν γίνει με τον Καποδίστρια 2 ή με τις διατάξεις του Δημοτικού Κώδικα, προτιμώ τον Δημοτικό Κώδικα. Η εθελουσία συνένωση με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Δημ. Κώδικα έχει το πλεονέκτημα της βούλησης των δημοτών και τούτο θα είναι τροχόπέδη στις οποιεσδήποτε σκέψεις της κεντρικής εξουσίας. Το Ζαγόρι απ' το 1430 ως το 1912 ήταν ένα και μοναδικό. Πότε πλούτος, πότε φτώχεια. Ησυχία και ληστείες. Ξενιτιά κι άνθρωποι του πνεύματος, της ευεργεσίας, του εμπορίου. Πορεύονταν μπροστά το Ζαγόρι με τους ανθρώπους του, τον πολιτισμό του, τις φυσικές ομορφιές του, τα έργα των ανθρώπων. Κοντεύουμε τώρα εκατό χρόνια οπισθοδρόμησης και φθοράς. Πόλεμος το 1912-13, πόλεμος το 1917, χαμός το 1922, πόλεμος το 1940, άνοιξε η Γερμανία την δεκαετία του '60. Μας βρήκαν οικολογικές και περιβαλλοντικές καταστροφές, μας προέκυψε δημογραφικό πρόβλημα και γίναμε «κακό χωριό τα λίγα σπίτια». Ήρθε το 1996 κι ο Καποδίστριας και μας διέλυσε. Στη Γενική Συνέλευση της Ενώσεως Ζαγορισίων Αθηνών, στις 6 Απριλίου 2008, γράφτηκε: «Αποδείχτηκε ότι η πολυδιοίκηση, σ' ένα τόπο που πορεύτηκε ενωμένος σε δύσκολα χρόνια και προόδευσε, δεν μας ωφέλησε. Αντίθετα, τείνει να δημιουργήσει διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των Ζαγορισίων, λόγω τοπικών μικροσυμφερόντων ή, το χειρότερο, προσωπικών φιλοδοξιών» («Το Ζαγόρι μας», φύλλο 359, Μάιος 2008, σελ. 8).

Ο Καποδίστριας 2 θάρρει κάποτε ανυπερβέτως. Αν προκύψει το 2009 για να εφαρμοστεί στο 2010 στις δημοτικές εκλογές, το θεωρώ πρόωρο για το λόγο ότι οι αντιδράσεις δεν θα αντιμετωπιστούν εύκολα. Το πρόβλημα πέραν της τοπικής αυτοδιοίκησης πρωτοβαθμώς, θα αγκαλιάσει και την δευτεροβάθμια και τις περιφέρειες. Ο πολίτης περιμένει αποκέντρωση και οι εγγεφαλοι της Αθήνας σχεδιάζουν συγκέντρωση. Εντάξει, φκιάστε τον Καποδίστρια 2, αλλά να δώσετε αρμοδιότητες και πόρους εκτός

της Αθήνας. Η δημοκρατία στα χαγιάτια της εκκλησιάς ή στον ισκίο της πλατάνου ξεχάστηκε. Η επιτροπή που συνέταξε τον ισχύοντα Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (Νόμος 3463/2006) στην αιτιολογική έκθεσή της, στην εισαγωγή, γράφει: «Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί θεμελιώδη θεσμό για την ποιότητα της Δημοκρατίας μας...». Εγώ, πάντως, βλέπω ότι η Δημοκρατία κατοικεί στην Αθήνα και πυροβολείται και λιθοβολείται.

Οι καποδιστριακοί δήμοι του Ζαγορίου δεν προχώρησαν σε συμβουλευτικές και διαφωτιστικές συνελεύσεις. Περιμένουμε, λέει, να δούμε τι θα σχεδιάσει και τι θα πει το υπουργείο. Εμένα δεν με νοιάζει ο σχεδιασμός του υπουργείου, θέλω το δικό μου σχέδιο, θέλω λειτουργία της δημοκρατίας, θέλω να εκφραστώ, θέλω να προλάβω. Ο δημότης του Ζαγορίου δεν πρέπει να περιορίζεται σε ότι αφορά το χωριό του ή το δήμο του, αλλά ήρθε η ώρα το Ζαγόρι ολόκληρο να μπαίνει στο τραπέζι της κουβέντας σαν αδιάσπαστο σύνολο. Οι ζαγορίσιοι πλέον ας οριοθετήσουν τις επιδιώξεις τους, ας καταγράψουν τα όνειρά τους, ας προστατέψουν το χώρο τους. Πέραν των κινδύνων που πηγάζουν από μας τους ίδιους (τοπικιστικά, φιλοδοξίες, εγωισμοί κλπ) ελλοχεύουν και κίνδυνοι έξωθεν, τους οποίους πρέπει να αντιμετωπίσουμε με ομόνοια και σύμπνοια. Δεν επεκτείνονται στους έξωθεν κινδύνους, ο νωός νοεΐτω. Στο φύλλο 358, στο Ζαγόρι μας, Απριλίου 2008, στη σελίδα 16, ο κ. Φάνης Πασπαλιάρης γράφει: «... εάν στην κρίση συγκυρία των ημερών μας δεν αποκατασταθεί σε ένα και ενιαίο Ζαγόρι, θα εκλείψει οριστικά και για πάντα δυστυχώς ως Ζαγόρι».

Στις 31/12/2008 τελείωσε η προθεσμία για την εθελουσία συνένωση των Ο.Τ.Α. κι έτσι χάθηκαν τα κίνητρα και οι πόροι που προβλέπονταν. Παρά ταύτα στο άρθρο 3 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα προβλέπεται η ένωση Δήμων και Κοινοτήτων. Το άρθρο 3 ορίζει:

Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων: 1. Δήμοι ή Κοινότητες που συνυπογράφουν μπορούν να ενωθούν σε έναν Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως εξής:

α. Δύο ή περισσότεροι όμοροι Δήμοι μπορούν να ενωθούν και να αποτελέσουν ένα Δήμο μετά από αποφάσεις των δημοτικών τους συμβουλίων που λαμβάνονται, με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών κάθε συμβουλίου.

β. Μία ή περισσότερες Κοινότητες

της Αθήνας. Η δημοκρατία στα χαγιάτια της εκκλησιάς ή στον ισκίο της πλατάνου ξεχάστηκε. Η επιτροπή που συνέταξε τον ισχύοντα Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (Νόμος 3463/2006) στην αιτιολογική έκθεσή της, στην εισαγωγή, γράφει: «Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί θεμελιώδη θεσμό για την ποιότητα της Δημοκρατίας μας...». Εγώ, πάντως, βλέπω ότι η Δημοκρατία κατοικεί στην Αθήνα και πυροβολείται και λιθοβολείται.

Απόστολου Ντιναλέξη

μελών κάθε συμβουλίου.

γ. Δύο ή περισσότερες όμορες Κοινότητες μπορούν να ενωθούν και να αποτελέσουν ένα Δήμο, μετά από αποφάσεις των συμβουλίων τους, που λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία.

2. Οι ενώσεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου είναι δυνατόν να γίνουν και κατόπιν τοπικού δημοφιλίσματος κατά τη διαδικασία του άρθρου 216.

3. Με τις αποφάσεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου προτείνεται το όνομα και η έδρα του νέου Οργανισμού.

4. Οι Δήμοι που δημιουργούνται με τη διαδικασία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση, την οποία χρηματοδοτεί το Ειδικό Πρόγραμμα Ενώσεων (Ε.Π.Ε.), που δημιουργείται για το σκοπό αυτόν. Οι πόροι του προέρχονται είτε από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους είτε από άλλες, εθνικές ή κοινοτικές, πηγές χρηματοδότησης. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, καθαρτίζεται το Ειδικό Πρόγραμμα Ενώσεων (Ε.Π.Ε.) και καθορίζεται η διαδικασία, το ύψος και ο τρόπος κατανομής των πόρων του.

5. Για το χρόνο που υπελείπεται μετά την ένωση και μέχρι τη λήξη της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου τα αρετά όργανα των Δήμων και Κοινοτήτων, για όλα τα σχετικά δικαιώματα τους, θεωρείται ότι εξακολουθούν την τετραετία για την οποία έχουν εκλεγεί. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 23.

Πρότεινα τον Γενάρη του 2008 άτυπα δημοψηφίσματα που δεν έγιναν. Προτάθηκε από πολλούς Ζαγορίσιους να γίνουν λαϊκές συνε-

λεύσεις ή ευρύτερες συγκεντρώσεις διαφωτιστικού και συμβουλευτικού χαρακτήρα που δεν έγιναν. Τι αποφάσισαν άραγε τα 42 Τοπικά Συμβούλια και τα 2 Κοινοτικά Συμβούλια; Πάρθηκαν αποφάσεις στα Δημοτικά Συμβούλια. Αλλά ας μη γελιόμαστε. Οι αποφάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων στοιχειοθε-

τούνται στα Γιάννινα και τυπικά καταγράφονται στις έδρες των δήμων. Ερώτημα: Πόσοι δήμαρχοι και δημοτικοί σύμβουλοι, πρόεδροι και κοινοτικοί σύμβουλοι είναι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού για 12 μήνες; Στις συνεδριάσεις των δημοτικών συμβουλίων ποιο ήταν το ακροατήριο, ποιες οι παρεμβάσεις, ποιες οι εισηγήσεις, ποια η δημοσιότητα. Γράφει ο κ. Νίκος Καραβίδας στο «Ζαγόρι μας», φύλλο 356 του Φεβρουαρίου 2008, στη σελίδα 7: «... θα πρέπει οι τρεις εκλεγμένοι δήμαρχοι και οι χρηματίσαντες κατά το παρελθόν να αναλάβουν από κοινού εκστρατεία διαφώτισης τόσο των μόνιμων κατοίκων, όσο και των αποδήμων. Στη συνέχεια να προσκληθούν όλοι οι φορείς της περιοχής και όχι μόνο, σε κοινή σύσκεψη σ' ένα από τα όμορφα χωριά μας. Να ακουστούν όλες οι γνώμες, να θρεθούν όλα τα κοινά σημεία, να διατυπωθεί το τελικό κείμενο, στο οποίο θα φαίνεται καθαρά τι θέλουμε και οι δήμαρχοι, με τη σειρά τους, να το υποβάλλουν στις αρμόδιες υπηρεσίες».

Γράφει ο κ. Θουκυδίδης Παπαγεωργίου στο «Ζαγόρι μας», στο φύλλο 357 Μαρτίου 2008 στη σελίδα 5: «..... έφταιξε το γεγονός ότι οι δημοτικές και τοπικές αρχές που εκλέξαμε και επανεκλέξαμε υπήρξαν αδύναμες. Τα πρόσωπα που διαχειρίστηκαν αυτή την εξουσία δεν ήταν ικανοί, δεν ήταν οι καλύτεροι... κι αν κάποιοι ξεχώρισαν, αφανίστηκαν μέσα σ' αυτές τις Βαβέλ, που εμείς τις λέμε δημοτικά ή τοπικά συμβούλια».

Ας φροντίσουν, λοιπόν, αυτές οι αρχές που εκλέξαμε να προχωρήσουν το ερχόμενο καλοκαίρι το θέμα «Ενιαίο Ζαγόρι» ή «Δήμος ολόκληρου του Ζαγορίου», γιατί έρχονται και οι δημοτικές εκλογές του 2010 και θάρρουν και βουλευτικές εκλογές. Δεν απαιτούμε οι τρεις δήμαρχοι και οι δύο κοινοτάρχες να επωμισθούν το βάρος της συνένωσης (όρα Νίκος Καραβίδας), απαιτούμε όμως να μην το κάνουν ερήμην των δημοτών και απαιτούμε να μην αφήσουν το Ζαγόρι έρμαιο σε οποιεσδήποτε κυβερνήσεις και σε οποιουδήποτε καρεκλάδες και τεχνοκράτες.

Πρότεινα τον Γενάρη του 2008 άτυπα δημοψηφίσματα που δεν έγιναν. Προτάθηκε από πολλούς Ζαγορίσιους να γίνουν λαϊκές συνελεύσεις ή ευρύτερες συγκεντρώσεις διαφωτιστικού και συμβουλευτικού χαρακτήρα που δεν έγιναν. Τι αποφάσισαν άραγε τα 42 Τοπικά Συμβούλια και τα 2 Κοινοτικά Συμβούλια; Πάρθηκαν αποφάσεις στα Δημοτικά Συμβούλια. Αλλά ας μη γελιόμαστε. Οι αποφάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων στοιχειοθε-

ΚΟΥΚΟΥΛΙ: Εδώ το Ζαγόρι ακόμα αντιστέκεται

Περιδιαβαίνοντας με αγνές προθέσεις το Ζαγόρι του σήμερα και ερχόμενος σε άμεση επαφή με το θαυμαστό του περιβάλλον, διακατέχεται από αντιφατικά συναισθήματα και εντυπώσεις.

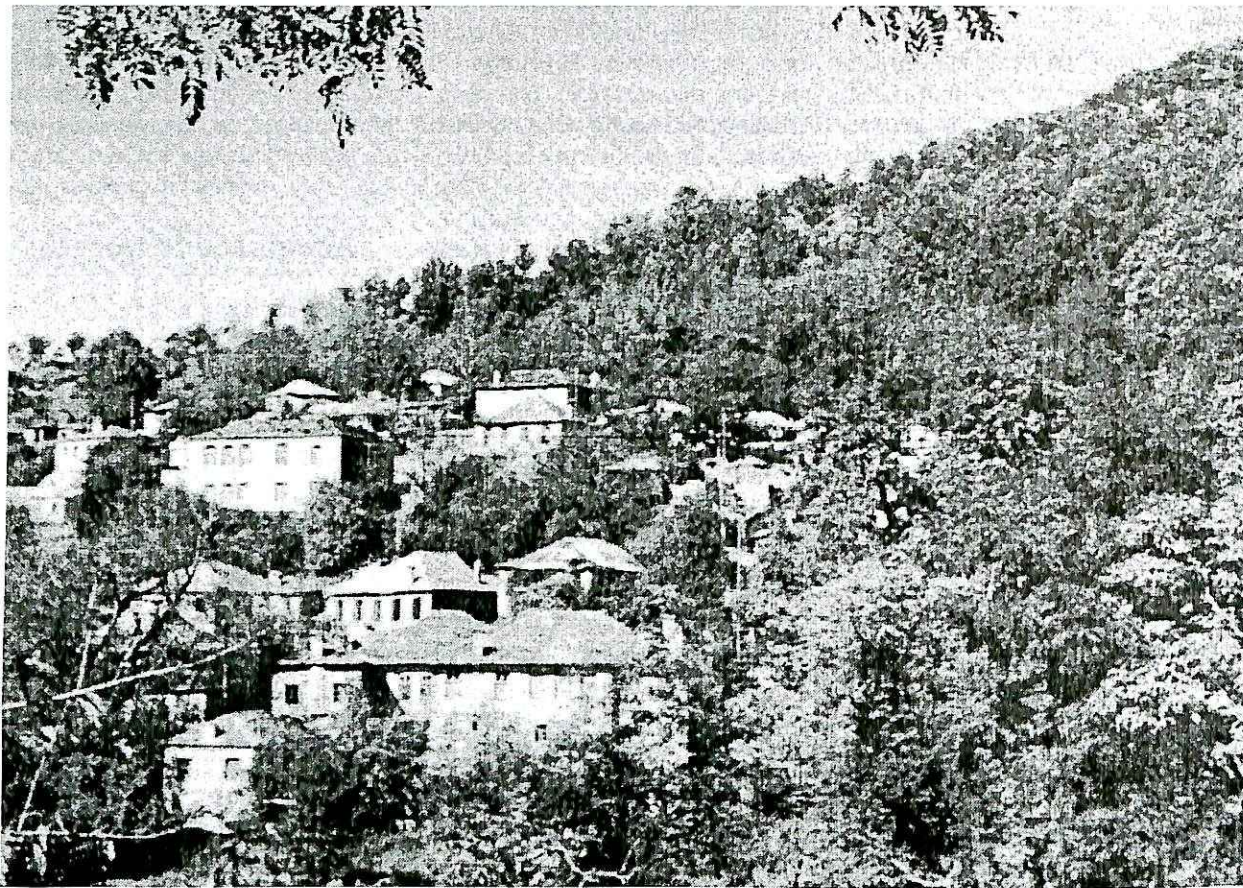
Αφ' ενός αισθάνεσαι ευχάριστη έκπληξη και ικανοποίηση βλέποντας έναν τόπο να αναγεννιέται, μνημεία να αναστηλώνονται και να αναδεικνύονται, σπίτια να συντηρούνται, νέοι άνθρωποι να επιστρέφουν και να δημιουργούν νέα μοντέλα ζωής και ένα φυσικό περιβάλλον να παραμένει φαινομενικά αμόλυντο και παρθένο. Και ασφαλώς όλα αυτά σε πλημμυρίζουν με αισιοδοξία για το μέλλον.

Από την άλλη όμως μια θλίψη κυριεύει την ψυχή σου και πολλές βασανιστικές απορίες στοιχειώνουν το νου σου.

Γιατί αυτή η πολυπόθητη ανάπτυξη να ξεφύγει απ' τον έλεγχό μας; Γιατί αυτές οι αλλοιώσεις, οι κακοτεχνίες και οι υπερβολές σε έναν τόπο που βασίλευε το μέτρο και η αρμονία; Γιατί να (ξε)πουλάμε την ταυτότητα και τα ζηλευτά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μας, παρουσιάζοντας το Ζαγόρι ως ένα πολυδιαφημισμένο, απρόσωπο must ορεινό τουριστικό προορισμό, όπως δεκάδες άλλοι, στοχεύοντας σ' ένα τουρισμό του καναπέ και της μπιρίμπας, χωρίς πολιτισμικά και φυσιολατρικά ενδιαφέροντα; Γιατί να λαθροηρεύουμε ή να γεμίζουμε τις ρεματιές με κάθε λογής μπάζα; Γιατί να κυριαρχεί η ευκολία, η ιδιότητα και η ασχετοσύνη, στον τόπο όπου μεγαλούργησε η ευεργεσία; Τελικά, ποιος θα σώσει το Ζαγόρι από εμάς τους ίδιους;

Όλες βέβαια οι παραπάνω δυσάρεστες διαπιστώσεις δε φαίνεται να ισχύουν για έναν οικισμό, όπως το Κουκούλι. Γιατί εδώ η καρδιά του Ζαγορίου χτυπά ακόμα πιο δυνατά. Το Κουκούλι κερδίζει εύκολα τις εντυπώσεις απ' την πρώτη κιόλας οπτική επαφή μαζί του. Απλωμένο σε μια ηλιόλουστη λοφοπλαγιά, με πλούσια δασοκάλυψη από πυκνό δρυοδάσος, με εκτεταμένο ορίζοντα και σοφά μελετημένο προσανατολισμό, σε μαγεύει και σε δελεάζει να το γνωρίσεις καλύτερα.

Η όψη του αρχοντικού, γνήσια Ζαγορίσια, παραμένει σχεδόν αναλλοίωτη και αλώβητη στο χρόνο. Το άπλετο φως, η διαφάνεια της ατμόσφαιρας, οι μοναδικοί χρωματικοί συνδυασμοί, η υπέροχη θέα προς τη χαράδρα του Βίκου και τις ατέλειωτες, καταπράσινες, καμπυλωτές λοφοσειρές σε συνδυασμό με τη γραφικό-

τητα του οικισμού, προκαλεί δέος και απογειώνει τις αισθήσεις. Και σαν αρχίσεις την περιπλάνηση μέσα στον οικισμό, τότε ανακαλύπτεις τα πραγματικά μυστικά και τις κρυφές πτυχές του.

Η κεντρική εκκλησία του χωριού μοναδικό θρησκευτικό μνημείο πρόσφατα αναπαλαιωμένη, με εικόνες μεγάλης αξίας. Η πλατεία του χωριού, απ' της γραφικότερες της Ηπείρου, με υπεραιωνόβιο πλάτανο να προσφέρει τη δροσιά του και με ένα ζεστό, χαριτωμένο παλιό καφενεδάκι-ταβέρνα να υποδέχεται τους επισκέπτες.

Λίγο πιο αριστερά, ένα υπέροχο, καλοσυντηρημένο αρχοντόσπιτο, με στοιχεία φρουριακής αρχιτεκτονικής, στολίδι για το χωριό, προκαλεί το ενδιαφέρον σου και την ερευνητική σου ματιά.

Λίγο πιο πάνω, το πολυφωτογραφημένο, μοναδικό οικοδόμημα του παλιού σχολείου με τις στεγασμένες βρύσες, σήμα κατατεθέν του Κουκουλίου, που τώρα λειτουργεί ως ξενώνας και δείχνει το σωστό δρόμο για την υγιή τουριστική ανάπτυξη. Ένα εξαιρετικής τέχνης παλιό καλντερίμι ξεκινάει απ' την πλατεία και περιβάλλει όλο τον οικισμό απ' άκρη σ' άκρη, προσφέροντας μοναδική ευκαιρία για ρομαντικές βόλτες, χωρίς την παραμικρή όχληση από τροχοφόρα. Μικρά πέτρινα γεφυράκια, κήποι, γραφικές βρύσες, αξιόλογα καλοδιατηρημένα αρχοντικά, μα και πολλά νεόκτιστα σπίτια σε

απόλυτα Ζαγορίσιο ύφος, υπέροχες ξύλινες εξώθυρες, ένας παλιός βοτανικός κήπος, και η πάντα διακριτική παρουσία του δάσους να σε ακολουθεί, όλα αυτά σε αναγκάζουν να διακόπτεις συχνά την ευχάριστη βόλτα σου και να «ρουφάς» με όλες σου τις αισθήσεις εικόνες, μυρωδιές και ήχους ενός τόπου παραμυθένιου.

Το αρχοντικό Πλακίδα, ένα πραγματικό μνημείο Ζαγορίσιας κληρονομιάς, με τους υπέροχους χώρους και τις εξαιρετικές τοιχογραφίες του, προσφέρει εικόνες μιας άλλης, ανώτερης ζωής και αισθητικής τελειότητας. Περιμένει πια την άμεση και σωστή αποκατάσταση και αξιοποίησή του απ' τους κατοίκους και το Δήμο, με την ελπίδα να μετατραπεί σ' ένα οίκημα-φάρο του Ζαγορίσιου πολιτισμού, για να κάνει τους Ζαγορίσιους υπερήφανους και όλους τους επισκέπτες κοινωνούς της βαριάς κληρονομιάς του τόπου μας.

Όπως είναι επόμενο, η τουριστική ανάπτυξη δεν άφησε το Κουκούλι ανεπηρέαστο. Όμως εδώ φαίνεται να δείχνει το ήπιο και διακριτικό της πρόσωπο. Οι αρκετοί ξενώνες που υπάρχουν ήδη στο χωριό είναι καμωμένοι με γούστο, μεράκι και φαντασία, και είναι απόλυτα ενταγμένοι στο οικιστικό σύνολο, χωρίς την ανάγκη άστοχων υπερβολών ή μοντέρνου design.

Επίσης, οι ταβέρνες του χωρι-

ού επιμένουν σε παραδοσιακές Ζαγορίτικες γεύσεις, προβάλλοντας τις γαστρονομικές απολαύσεις της περιοχής μας.

Οι Κουκουλιώτες έχουν από παλιά φροντίσει να δημιουργήσουν τις αντιστάσεις τους απέναντι στην αλλοτρίωση των καιρών μας. Το χωριό διαθέτει δυο μουσεία αξιόλογα: ένα μικρό, λαογραφικό, που στεγάζεται σε αίθουσα του νεότερου σχολικού κτιρίου, καθώς και το φημισμένο πνευματικό κέντρο «Κ. Λαζαρίδης», που στεγάζεται στο πατρικό σπίτι του δωρητή και διαθέτει σπάνια βοτανική συλλογή και αξιόλογη βιβλιοθήκη με σημαντικές εκδόσεις και πλούσιο αρχαιολογικό υλικό. Το όραμα και η βαθιά γνώση ενός ανθρώπου γίνεται προσφορά στο γενέθλιο τόπο του και πολύτιμη παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές.

Αυτά όλα, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ενημερωτικών πινακίδων διάσπαρτων σε αξιόλογα σημεία μέσα στον οικισμό, φανερώνουν ανθρώπους που γνωρίζουν, σέβονται και προβάλλουν την ιστορία και τα πλεονεκτήματα του τόπου τους.

Αυτό είναι λοιπόν το Κουκούλι: ένας τόπος αυθεντικός, προικισμένος με φύση, μνημεία, πολιτισμό, με κατοίκους ανήσυχους και δημιουργικούς, ένας τόπος που ατενίζει το μέλλον με αισιοδοξία και πορεύεται στο χρόνο με κυρίαρχο οδηγό το παρελθόν.

Δ. ΜΠΟΥΝΑΣ

Ένα ωραίο έθιμο που κινδυνεύει να εκλείψει

Δώστε τα μπακτσίσια για το καινούργιο σπίτι.....

Λαογραφία

Είναι Δευτέρα πρωί, ο πρωτομάστορας, ο μάστορ -Γιάννης ο Ραμαντζάς από τη Μόλιστα έχει μαζέψει όλο το μαστοριλίκι μπροστά από το καινούργιο σπίτι, ανεβαίνει στη στέγη, στέκεται στην κορυφή του σπιτιού, στο τσατί και φωνάζει τους άλλους μαστόρους:

- Άντι μορές... Τι στέκιστι, δεν βλέπτι π' τελειών' του τσατί και τώρα θα βάλουμε του σταυρό στ'ν κουρ'φή, θα κριμάσουμε κι τα' σημαία μι τον κόκκινο σταυρό, κι θα 'ρθει ου νοικουκύρ'ς, κι' όλοι οι δ'κοί'τ 'κι οι χουριανοί να ξικινήσουμε τον καβαλάρ' κι θα, μας δώκ'ν τα μπακτσίσια.....

- Ου νοικουκίρ'ς είναι πλούσιος κι θα μας δώκ μια προίκα ρούχα κι πουλά δώρα για όλους μας.

- Θα μας δώκ κι ένα φλουρί για να του ευχηθούμε να είναι γιρό του σπít' κι οι ν'κοκυραίοι ευτυχισμέν'.

Έτσι φωνάζει από την κορυφή της στέγης από το τσατί στη γλώσσα τη ντόπια και την κουδαρίτικη, την μαστορική και σε λίγο όλοι οι μαστόροι αρχίζουν να χτυπούν τα τσοκάνια πάνω στις πλάκες, και σ' όλο το χωριό ακούγεται η βαριά φωνή του.

Ε... κυρ Σταμάτ' ε... κυρά Σταμάτινα, ... φτιάχνουμε του τσατί... Φέρτι τα μπακτσίσια για τον πρωτουμάστορα κι τ' μαστορ'ς.

Και ξανά... και ξανά...

Αυτές οι φωνές κι αυτά τα χτυπήματα με τα τσοκάνια, ακούγονταν όλες τις μέρες στην κορυφή στο τσατί ώπου να τελειώσουν τον καβαλάρη και να βάλουν τις πλάκες.

Και το πανηγύρι γύρω και πάνω από καινούργιο το σπίτι αρχίζει στο χωριό μας στο Κουκούλι γύρω στα 1875 που έγινε το σπίτι του Εύδοξου Αναστασιάδη. Μετά έγινε το σπίτι του Κόκκορου στα 1893 και το σπίτι του Τσέλιγγα του Αντρέα Τσουμάνη το 1905 και ως το 1980 σχεδόν κανένα καινούργιο σπίτι δεν έγινε στο Κουκούλι, εκτός από λίγες σαρακατσάνικες καλύβες με χρήματα από τη

στέγαση.

Ως το 1960 έπεσαν 60 σπίτια από τα 120 περίπου του χωριού, που πολλά ήταν παλάτια, όπως το πατρικό του Μάνθου Οικονόμου, του Κουτούζη του Καρατζά και πολλά άλλα.

Καιρός όμως να συνεχίσουμε την περιγραφή του εθίμου.

Και να το αφεντικό ο κυρ Σταμάτης που ήρθε πριν από λίγα χρόνια από την Ρουμανία να κάνει και αυτός καινούργιο σπίτι στην Πανοχώρα, καμαρωτός με την πιο καλή του φορεσιά, παραγγελιά στο Βουκουρέστι, με την γραβάτα λίγο στραβά δεμένη και τα λουστρίνια τα παπούτσια, με δέρμα Αλατίνι από την Θεσσαλονίκη, καμωμένα στο Λύτη στα Γιάννενα, καμαρωτός καμαρωτός.

Και να σε λίγο έξω από το σπίτι και η κυρά Σταμάταινα η γυναίκα του, το ίδιο καμαρωτή, καμαρωτή χτενισμένη με την τελευταία μόδα, με τα μαλλιά δεμένα έναν μεγάλο κότσο, με το μαντήλι το κεντητό στο κεφάλι αγορασμένο από το μαντηλάδικο του Νούσια, όλο φλουριά, φορώντας ένα μεταξωτό φόρεμα, με τα χρυσά δαχτυλίδια στα χέρια και στο λαιμό και στο στήθος κρεμασμένες τις χρυσές και ασημένιες καδένες και τα χαιμαλιά, να καμαρώνει δίπλα στον άντρα της τον άρχοντα, σαν γύφτικο σκεπάρνι.

Εμ' τι νομίζετε ο πλούτος δεν κρύβεται. Τέτοια μέρα θα την ξαναβρούν να δείξουν τα πλούτη

τους, τώρα που θα μαζευτεί όλο το χωριό και μαζί με τη φτωχολογιά θα ρθουν και οι αρχόντοι, οι Πλακιδάιοι, οι Κουτουζήδες, οι Καρατζαίοι και τόσοι άλλοι. Και πάλι η φωνή του πρωτομάστορα...

Ε.... χουριανοί... φέρτ'ι τα μπακτσίσια για του καινούργιου σπítι. Και πρώτος ο παπάς με την παπαδιά και με το γαμπρό που έκανε εκείνη τη χρονιά και τη νύφη.

Στέκεται κι' αρχίζει τις ευχές στο αφεντικό, στη γυναίκα του και στον πρωτομάστορα.

Να το χαίρεστε το καινούργιο σπίτι κυρ Σταμάτη.

Να γεμίσει κουτσούβλα, παιδιά, αγγόνια, νύφες, γαμπρούς και όλα τα καλά.

Ευχαριστώ παπάμ' να έχουμε την ευχή σου. Να ζήσουν τα νιόγαμπρα.

Και σε λίγο γέμισε η αυλή από κόσμο. Έρχεται ο καθένας και δίνει στον πρωτομάστορα ότι έχει ευχαρίστηση. Πάνω στο σταυρό που κάνουν τα καθρόνια και πάνω στα τσατί βλέπεις τα πιο απίθανα πράγματα.

Πρώτα τα χρωματιστά μαντήλια και μετά ρούχα όλων των ειδών.

Πρώτα ένα μεταξωτό φόρεμα για τη γυναίκα του πρωτομάστορα και κάπες για τον πρωτομάστορα και τα τσιράκια του για να μην κρυώνουν το χειμώνα και φορέματα κι εσώρουχα για τα παιδιά του πρωτομάστορα και τι δεν βλέπεις κρεμασμένο.

Αφού γεμίσει ο σταυρός φωνάζει το αφεντικό τον πρω-

τομάστορα και την παρέα του.

Και τώρα μαστρο-Γιάννη δεν θα το κάψουμε; Έτσι θα γιορτάσουμε χωρίς κρασί και τσίπουρο;

Έπειτα εσύ είσαι μερακλής και τα τσούζεις κάπου-κάπου.

Και σε λίγο στην αυλή, την πρόχειρα καμωμένη ακόμα στήνεται ένα τρικούβεργο τσιμπούσι.

Πάνω στις πέτρες, πάνω σε κληματόφυλλα και καρυδόφυλλα στρώνουν τα ψημένα κοτόπουλα, κι απλώνουν τα τυριά και τα λουκάνικα και τις Ζαγορίσιες πίτες.

Κι αδειάζουν τις κανάτες με το καινούργιο κρασί από τις Κουκουλιώτικες παρογλιές του κυρ Σταμάτη και των άλλων Κουκουλιωτών και γεμίζουν τα ποτήρια με το μυρωδάτο τσίπουρο, που πριν από λίγο βγήκε ζεστό από το καζάνι.

Κι όλοι του δίνουν και καταλαβαίνει...

Να το χαίρεσαι το καινούργιο σπίτι κυρ Σταμάτη, νάναι πάντα γεμάτο παιδιά, αγγόνια, διοσέγγονα κυρά-Σταμάταινα.

Πάντα να χτίζεις τέτοια παλάτια μαστρο-Γιάννη.

Όλοι να είστε γεροί μαστόρια και πάντα να γυρίζετε γεροί στον τόπο σας με τις τσέπες γεμάτες γρόσια.

Και οι ευχές δίνουν και παίρνουν και το κρασί κυλάει και το τσίπουρο τρέχει από το μπουκάλι και του αφεντικού γελούν και τα μουστάκια του, κι η αρχόντισσα καμαρώνει σαν το σκεπάρνι του πρωτομάστορα. Και πιο πολύ καμαρώνει ο πρωτομάστορας και τα τσιράκια του που έκανε τέτοιο σπίτι.

Κι ο κόσμος σκορπίζεται, κι ο πρωτομάστορας ανεβαίνει στο τσατί και την άλλη μέρα το πρωί ξανακούγονται τα τσοκάνια και η φωνή του πρωτομάστορα λίγο μπερδεμένη, γιατί όλο το απόγευμα τα κοπανούσε κανονικά.

Ε χωριανοί... όσοι ξεχάσανταν φέρτε τα μπακτσίσια για το καινούργιο σπίτι.....

Και τα τσοκάνια χτυπούν και ξαναχτυπούν ώπου να τελειώσει το τσατί κι ο καβαλάρης.

Γιάννης Βακάμης
Συγγραφέας - Λαογράφος
- ερευνητής

Η Καίτη Στατηρά γράφει για τα δάση της Ηλείας. Μπαίνει σε μονοπάτια που δοστοχώς πολλοί από εμάς τα έχουμε μόνο ακουστά: Σκαμνέσι, Γοφτόκαμπος, Βροσχοχώρι, Παλιοσέλι, Σαμονίβα, Βερλίγκα. Τσιπιά όμορφα, μοναδικά αηλιά από διαρκή απειλή από μια ανάπυρξη που έρχεται για το «καλό μας», αηλιά πολλή συχνά σε αυτούς τους απομακρυσμένους τόπους λειτουργεί αλόγιστα χωρίς συναίσθηση του τοπίου και της σημασίας του.

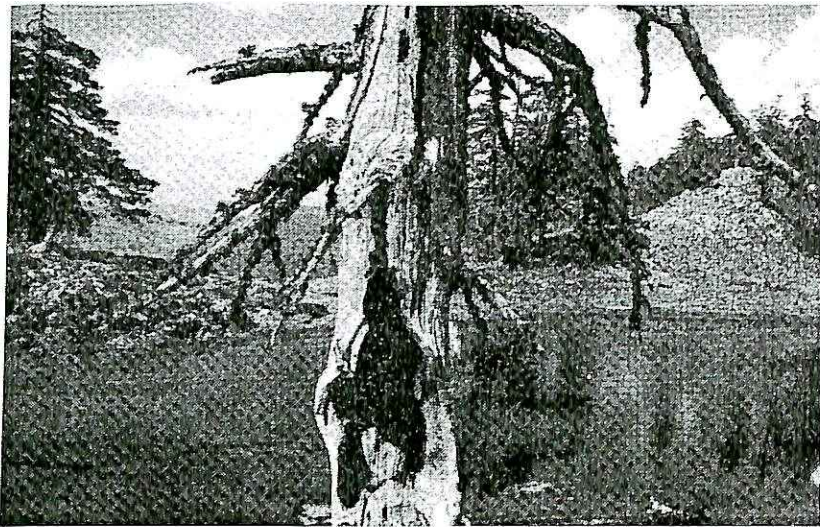
Της ΚΑΙΤΗΣ ΣΤΑΤΗΡΑ

Ανηφόρσα μέσα σε φυλλοβόλο δάσος. Οκτώβρης και με τύλιγε το πορφυρό των αγριοπλατανιών και το χαλκόχροο των οξυών. Το χαλί κάτω ήταν κεντημένο με περιγράμματα φύλλων σε ζεστά χρώματα. Φρεσκοκομμένα κλαδιά από αγριοπλατάνια (pseudoplatanus), σε λίγο από οξυές. Το ορειβατικό μονοπάτι καθάριστηκε. Ένα τέτοιο δασικό μονοπάτι που χρησιμοποιείται και σπάνια χρειάζεται καθαρίσματος, και τούτο εδώ έγινε από ευσυνειδητά χέρια. Ότι δένδρο υπήρχε η υποψία πως κατά κάποιον τρόπο έκρυβε την πορεία, κόπηκε. Εύσημα λοιπόν γι' αυτόν που σκέφτηκε τους ορειβάτες. Όσο για κάποιους ορειβάτες, κανένα δένδρο δεν θέλουν να τους κάψουν για τα μονοπάτια που παύονται.

Στους πιο μαγευτικούς δασικούς δρόμους θα δεις σκουπίδια. Εκεί που έχουν ξυλεύσει για να ζεσταθούν τον χειμώνα θα δεις χοντρά κλαδιά, ακόμα και κορμούς που τους έκοψαν αλλά μετά δεν του άρεσαν και τώρα σαπίζουν σωριασμένα στο χώμα. Τι πιο περιφρονήσιμο από τη φύση; Σαν ένα είδος νομοτέλειας είναι οι άνθρωποι πάντα να πληγώνουν τη φύση. Ωστόσο δεν είναι τόσο η φύση, τα δέντρα που σκέφτομαι, δεν είναι τόσο αυτά που με πονάνε όσο οι άνθρωποι. Γιατί η φύση μέσα στην καρδιά τους είναι φιμωμένη, παραπεταμένη. Λυπάμαι τους ανθρώπους που γι' αυτούς όλα τα βαθεία, αληθινά πράγματα είναι σθημένα. Λυπάμαι τους ανθρώπους που ευαισθησίες του βρίσκονται στις σκοπιμότητες τους.

Τόσα περιοδικά και εφημερίδες αραδιασμένα στα περίπτερα περιμένουν τους ανθρώπους να τα φιλοδιαβάσουν για να σκοτώσουν τον χρόνο τους και να πετάξουν

Ο τελευταίος λύκος

στα σκουπίδια. Τα δένδρα είναι δεδομένα, χρησιμοποιούνται από τον άνθρωπο για να ικανοποιήσουν τις επιθυμίες τους, κι ύστερα, αδιάφορα, δίχως αυτά που έμαθε να τον έχουνε κάνει καλύμνο, θα τα ξεφορτωθεί για να συνεχίσει την πορεία της προόδου του.

Πώς μπόρεσαν;

Στην καρδιά δάσους αιεθαλών, αιωνόβιου, απόσκιου –που το θυμάμαι σαν όνειρο από τις μαθητικές μου εκδρομές στον δρόμο Σκαμνέλι-Γοφτόκαμπος, έκοψαν χιλιάδες έλατα και πεύκα που πλαισίωσαν την διαδρομή. Πώς μπόρεσαν; Όμως πάντα υπάρχει μια δικαιολογία. Για ν' ανοίξει ο δρόμος, να υπάρχει ορατότητα, για δασοφυροπροστασία... ή για ν' απασχοληθούνε κάποια παλικάρια και να βγάλουνε λεφτά. Το αλυσοπρίονο ξύρισε ακόμη και δίπλα από το γυφτοκαμπήτικο ποταμάκι αφήνοντας κομμένα κούτσουρα. Με μελέτες, με νόμους, με εξουσία, για το καλό μας. Πάντα για το καλό μας. Πώς μπόρεσαν; Ο ορειβατικός Ιωαννίνων με επιστολή του στην πυροσβεστική έκυρσε τον κώδωνα κινδύνου για τα κλαδιά με τις κουκουνάρες που ήτανε πεταμένα στα πρανή του δρόμου Σκαμνέλι-Γοφτόκαμπος. Η πυροσβεστική απάντησε πως το γνωρίζει και θα ενεργήσει. Ήταν Ιούνιος. Τίποτε δεν έγινε, ευτυχώς δεν ήτανε το καλοκαίρι του 2007.

Ο δρόμος που περνάει από τον Αώο και συνδέει Βροσχοχώρι-Παλιοσέλι μπορεί να είναι σημαντικός αλλά γιατί θα πρέπει να είναι 7-8 μ. φάρδος με πολύ πλατύτερη διάνοξη; Έτσι ανοίγονται οι δρόμοι στα βουνά και πόσο μάλλον στη χαράδρα του Αώου; Με την ελαχίστη ευαισθησία στο φυσικό περιβάλλον λες κι είναι πράγμα; Ο Αχέροντας ανακηρύχτηκε ποτάμι υψίστου κάλους και συνεπώς προστατευμένο. Ε, και; Το μονοπάτι που ξεκινάει από την Σαμονίβα –σκάλα Τζα-

βέλαινας- γλυκή, χωμάτινο, μέσα από τον θόλο των παραποτάμιων δένδρων, κι αυτό το καταστρέφουν και φτιάχνουν δρόμο-έκτρωμα κακούργημα.

Στο επίπεδο μας

Όποτε αυτό σημαίνει Αχέροντας. Εναλλακτική σ' έναν αγώνα τένις, ποδοσφαίρου μιας γιγαντοσθόνης σε καφετέρια. Τον κατεβάζουμε τον Αχέροντα στο επίπεδο μας γιατί δεν μπορούμε ν' ανεβούμε εμείς. Και γιατί να πάνε μόνον αυτοί μ' ένα σακίδιο στην πλάτη μ' άρβυλα. Να πάρουμε κι εμείς το φραπεδάκι μας από την καφετέρια να το πιούμε άνετα στ' αυτοκίνητο και να πετάξουμε το κυπελάκι έξω. Εναλλακτική στην βαρεμάρα μιας ανούσιας, σπαταλημένης ζωής. Το ίδιο σπαταλημένος κι ο Αχέροντας και κάθε βουνό που θέλουμε να κατεβάσουμε στο ύψος μας.

Βερλίγκα... όρος Λάκμος (Περιστέρι)... τόσο μοναχική, τόσο μοναδική... δρόμος κι εκεί μέχρι πάνω για ποιο λόγο; Πού θα τους βγάλε; έκπωση του ανθρώπου συνεχίζεται σε ό,τι είναι στον κόσμο του. Στον Μώλο έκοψαν δέντρα πιο μεγάλα από τα σπίτια τους, γεμάτα υγεία και δύναμη. Έτσι. Πάντα ένας λόγος και μια βούλα θα υπάρχει. Εύκολα που

ήταν... για το καλό μας κι αυτό.

Καθημερινή 6/8/08/ Στο άρθρο «τα απορροφητικά φυσικά δάση» σε επιστήμονες του Εθνικού Πανεπιστημίου της Αυστραλίας τονίζουν ότι ο ρόλος των μη αποψιλωμένων δασών είναι ζωτικός στην απορρόφηση όλων των ειδών των ρύπων. Επισημαίνουν ότι τα αρχέγονα δάση είναι το πιο σημαντικό εργαστήρι ζωής.

Αλλά δεν είναι εκεί το πρόβλημα. Ό,τι και να πουν επιστήμονες, ειδήμονες, όσα καμπανάκια και να κρούονται κρύβουν την ανησυχία για κάτι που μας τελειώνει και δεν μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε πλέον, έτσι αυτό θα φέρει τα πάνω κάτω στην επιβίωσή μας. Αν μας εξασφάλιζαν ότι θα κατασκευάσουν πλαστικό, χρηστικό υποκατάστατο της φύσης θ' αναστενάζαμε με ανακούφιση: η επιβίωσή μας συνεχίζεται. Κάθε πληροφορία καταστροφής της φύσης προκαλεί φόβο για τον εαυτό μας, δεν είναι ότι συμπάσχουμε, ο φόβος για την επιβίωση είναι καταλυτικός, δεν αφήνει περιθώρια. Η φύση ποτέ δεν θα αρνηθεί να θυσιάζεται για τον άνθρωπο κι αυτό μ' έναν φαύλο κύκλο να του προκαλεί τον τρόπο του. Τούτος ο κύκλος θα σπάσει όταν δούμε την δύση μέσα μας. Πως ο κόσμος δεν είναι έξω μας, μέσα μας είναι, πως η ζωή που ζούμε βγαίνει από μέσα μας. Η πορεία της φύσης είναι η συμμετρική εικόνα της πορείας του εαυτού μας.

Φουλ τα γκάζια

Η σχέση ανθρώπου-φύσης μέχρι τώρα λεγόταν και ανάπτυξη. Δηλαδή χορτάτο στομάχι, γεμάτες σόπες (το μάτι δεν χορταίνει ποτέ, είναι συνεχώς αχόρταγο).

Όπως το σύνδρομο της κατοχής έτσι και η ανάπτυξη κατέληξε να γίνει σύνδρομο. Πολύ μειωτική η λέξη «υποανάπτυκτο». Αισθάνεται προσβεβλημένος, ανησυχίες, αγωνίες, σκέφτεσαι λες να μείνω υποανάπτυκτος; Πάση θυσία, με φουλ τα γκάζια για την ανάπτυξη. Τώρα το θάμπωμα, η σαγήνη της ανάπτυξης ξεθωριάζει. Στο οπτικό μας νεύρο, στον εγκέφαλο άλλες είναι οι πληροφορίες. Καθώς νερά, δάση, πλάσματα του θεού αφανίζονται, ο άνθρωπος νοιώθει την απειλή αυτού που αυτός ο ίδιος είναι η αιτία.

Τόσες χιλιετηρίδες πολλαπλασιάζεται και κατακυριεύει την γη, τόσες χιλιετηρίδες συσσωρευμένη τόση γνώση, θα βρει την ευαισθησία και την ευψυχία να δώσει στροφή στην πορεία που τον απομακρύνει από την φύση; Θα βρει ό,τι απέμεινε απ' το αγρίμι μέσα του ή θάχει σκοτώσει και τον τελευταίο λύκο;

(«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ».

ΠΕΜΠΤΗ 25 – ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008)

Σα γίνει ο ανθός καρπός
κι ο έρωτας αγάπη
πετάει ψηλά ο τυχερός
ως τ' ουρανού τα πλάτη.

Στάχυ η αγάπη είν' μεστό
που ο ήλιος το ζεσταίνει
είν' αεράκι δροσερό
που την καρδιά ανασαίνει
(από το ποίημα «Αγάπη»)

Η ποιητική συλλογή με τίτλο «Τ' ονείρου βάρκα» της Μάρως Νικάκη Οικονόμου, φιλολόγου, η οποία κατάγεται από τα Τρίκαλα Θεσσαλίας και είναι σύζυγος του Ζαγορίσιου Αριστίνου Πλάτωνα Οικονόμου, κυκλοφόρησε στην Αθήνα από τις εκδόσεις «Δωδώνη» το 2008.

Η συλλογή αυτή αποτελεί το πρώτο δείγμα δουλειάς της ποιήτριας το οποίο έρχεται στη δημοσιότητα. Όπως εντούτοις διαπιστώνει ο προσεκτικός αναγνώ-

Διήγημα του Αργύρη Εφταλιώτη από τη συλλογή «ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ» του 1894.

Μια ζωντανή στιγμή από τη ζωή των ανθρώπων της υπαίθρου, τη βουνομαία της νεοελληνικής παράδοσης, πολύ επίκαιρη για την εορταστική περίοδο των ημερών αυτών που διανύουμε.

Ο ΒΟΡΙΑΣ φυσούσε αλύπητα, τα χιόνια έπεφταν ανάγρι' ανάγρια και πετούσανε σαν πεταλούδες και κάθιζαν απάνω στους στεγνούς βράχους, κι ύστερα λιώνανε. Η θάλασσα παρακάτω σόπες (το μάτι δεν χορταίνει ποτέ, είναι συνεχώς αχόρταγο).

Όπως το σύνδρομο της κατοχής έτσι και η ανάπτυξη κατέληξε να γίνει σύνδρομο. Πολύ μειωτική η λέξη «υποανάπτυκτο». Αισθάνεται προσβεβλημένος, ανησυχίες, αγωνίες, σκέφτεσαι λες να μείνω υποανάπτυκτος; Πάση θυσία, με φουλ τα γκάζια για την ανάπτυξη. Τώρα το θάμπωμα, η σαγήνη της ανάπτυξης ξεθωριάζει. Στο οπτικό μας νεύρο, στον εγκέφαλο άλλες είναι οι πληροφορίες. Καθώς νερά, δάση, πλάσματα του θεού αφανίζονται, ο άνθρωπος νοιώθει την απειλή αυτού που αυτός ο ίδιος είναι η αιτία.

Τόσες χιλιετηρίδες πολλαπλασιάζεται και κατακυριεύει την γη, τόσες χιλιετηρίδες συσσωρευμένη τόση γνώση, θα βρει την ευαισθησία και την ευψυχία να δώσει στροφή στην πορεία που τον απομακρύνει από την φύση; Θα βρει ό,τι απέμεινε απ' το αγρίμι μέσα του ή θάχει σκοτώσει και τον τελευταίο λύκο;

(«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ».

ΠΕΜΠΤΗ 25 – ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008)

Βιβλιοπαρουσίαση

Μια νέα ποιητική συλλογή

«Τ' ονείρου βάρκα»

της Μάρως Νικάκη Οικονόμου

στης της δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «πρωτόλειο» και αποκαλύπτει ένα πηγαίο ταλέντο.

Η συλλογή τυπώθηκε σε βιβλίο μεγάλου σχήματος, με ωραίο εξώφυλλο, που φιλοτέχνησε με ιδιαίτερη αισθαντικότητα η ζωγράφος Μαίρη Δήμα, σύζυγος του Ζαγορίσιου Αριστίνου Πλάτωνα Οικονόμου, κυκλοφόρησε στην Αθήνα από τις εκδόσεις «Δωδώνη» το 2008.

Η συλλογή αυτή αποτελεί το πρώτο δείγμα δουλειάς της ποιήτριας το οποίο έρχεται στη δημοσιότητα. Όπως εντούτοις διαπιστώνει ο προσεκτικός αναγνώ-

Η σύνθεση των ποιημάτων έχει γίνει σε επτασύλλαβους, ενδεκάσλλαβους και δεκαπε-

ντασύλλαβους στίχους. Η χρήση μιας εντυπωσιακής ποικιλίας ομοιοκαταληξίας –ρίμας και μέτρου-ρυθμού προσδίδει σ' αυτά αξιοσημείωτη ζωντάνια. Η ομοιοκαταληξία είναι τριών ειδών: η πλεχτή, κυρίως, η ζευγαρωτή και η σταυρωτή (οξύτονη παροξύτονη και προπαροξύτονη ομοιοκαταληξία). Το μέτρο, κατά κύριο λόγο είναι ιαμβικό σπάνια τροχαϊκό, και σε ελάχιστες περιπτώσεις δακτυλικό, η χρήση του είναι μάλλον ατελής.

Ως προς τον χαρακτήρα και το περιεχόμενό της, η ποίηση της Μάρως Νικάκη Οικονόμου είναι

«Η Βασιλόπιτα του Βαγγέλη»

μέσα, βρίσκει ένα μεγάλο δαυλό στη γωνιά, και το ταψί από πάνω. Η μικρή του η Πιπίνα από τη μια μεριά να βλέπει την πίτα να σιγοψήνεται κι η μάνα της η Σωσάνα από την άλλη να λιώνει το μέλι. Παγωμένος καθώς ήταν από το κρύο, πηγαίνει κι αυτός κοντά στη φωτιά κι απλώνει τα χέρια του να τα ζεστάνει.

Μωρέ περίδρομος έξω απόψε! λέει, βλέποντας τη φωτιά, και προσπαθώντας να φανεί πρόσχαρος, πράμα όχι πολύ εύκολο για το δύστροπο πρόσωπό του.

Ε εσύ μικρή, πώς πάει η βασιλόπιτα; δεν ψήθηκε ακόμα;

Η Πιπίνα, ήτανε χάzi να βλέπεις το χαρούμενο πρόσωπό της αντίκρου στην αναλαμπή της φωτιάς. Κάθουνταν και κοιτάζε την πίτα να κοκκινίζει σιγά σιγά, καθώς πρώτο κοιτάζει μάνα το παιδάκι της ν' αρκουδίζει. Τι λαχτάρα ήταν εκείνη, και τι αγάπη! Και κάθε λίγο έβαζε και το δαχτυλάκι της πεταχτά από πάνω, να δει αν καίει.

Και πώς το 'παθες και μας ήρθες απόψε τόσο νωρίς; λέει η Σωσάνα, σκαλίζοντας τη φωτιά, ν' ανάψει καλύτερα.

Ε, πώς το 'παθα! Δεν είναι δα κι Άι-Βασίλης κάθε μέρα!

Και κοιτάζε ο Βαγγέλης κατά την άλλη μεριά, το 'να χέρι κοντά στη φωτιά, τα' άλλο στα μαλλιά της μικρής του, που τα γλυκοχάιδευε.

Δόξα να 'χει ο Θεός, που μ' άκουσες σα θέμιαζ' απόψε. Κι είπα μαθές γιατί σε μας αυτό το κακό, να λογομαχούμε κάθε μέρα και κάθε ώρα! Σα να μη μπορούμε πια να

ζήσουμε κι αλλιώς.

Ελα, αφήνέ τα τώρα, και βάζε τραπέζι, γιατί πεινούμε κιόλας.

Και παίρνει βιαστικά τη μικρή στα γόνατά του, να μη θυμώσει και πει τίποτις χειρότερο. Η μικρή γύρισε και τον είδε συλλογισμένη.

Τι έχεις, Πιπίνα μου; της λέει.

Τι να 'χει! το ξέρεις τι έχει! μωρμουριζέ; η Σωσάνα φυσώντας τα ρουθούνια της, και σηκώνεται να βγει από το μαγειριό.

Υπαγε οπίσω μου Σατανά! μωρμουριζέ κι ο Βαγγέλης.

Τι είπες; πετιέται αμέσως η Σωσάνα και φωνάζει από την πόρτα.

Τι είπα! Είπα πως η ίδια είσαι κι η ίδια θα πεθάνεις. Να τι είπα, φωνάζει κι αυτός.

Η μικρή έκλαιγε: μα ποιος την κοιτάζε τη μικρή! Η μάνα έβλεπε τον πατέρα κατάματα, κι ο πατέρας τη μάνα, σα δυο θεριά έτοιμα να χυθούν το 'να καταπάνω στ' άλλο.

Η Σωσάνα ήταν η πρώτη που γύρισε αλλού τις ματιές της. Έκαμε το σταυρό της και παρακαλώντας την Παναγιά να της δώσει υπομονή, γύρισε πάλι να βγει έξω.

Έριξε κι η μικρή μια ματιά στη βασιλόπιτα πάλι.

Την ίδια στιγμή, και πρι να καλοβγει η Σωσάνα, γυρίζει κι ο Βαγγέλης προς τη γωνιά, μωρμουριζόντας πως δεν έφταιγ' εκείνη, μον' αυτός, πού πήγε να 'ρθει τόσο νωρίς, σαν να μην την ήξερε.

Η μικρή άρχισε πάλι ν' ανησυχεί. Την έβλεπε τη μάνα της που ξανάπιανε. Το 'ξερε τι θα βγει, και

λυρική και έχει ως επίκεντρο τον άνθρωπο και την εμπειρία της ζωής, μέσα στο φιλικό περιβάλλον μιας λυτρωτικής φύσης. Με την ανάγνωση των ποιημάτων της αναδεικνύεται η ευαισθησία, η θυμοσοφική διάθεση και οι απλοί φιλοσοφικοί προβληματισμοί της συγγραφέως που δεν επισκιάζουν όμως την αισιοδοξία της και τη φανερά αγάπη της για όλη την πλάση. Ορισμένα από τα ποιήματα έχουν μάλιστα τέτοια αμεσότητα, ώστε να δημιουργούν στην ανάγνωση την εντύπωση πως έχουν γραφεί αποκλειστικά γι' αυτόν.

Πρόκειται για μια εύληπτη γνήσια ποίηση που μας θυμίζει τα δημοτικά ποιήματά μας. Ελπίζουμε ότι η Μάρω Νικάκη Οικονόμου θα συνεχίσει να μας συγκινεί στο μέλλον με το ποιητικό έργο της.

Χριστίνα Πιτούλη Κίτσου

συμμαζεύτηκε, κι έβλεπε χάμω, απελπισμένη, που δε θα γίνει το γλυκό τα' όνειρό της, η πίτα στη μέση και γέλια και χαρές τριγύρω.

Αν το μετάνιωσες που ήρθες μια φορά νωρίς σπíti σου, να η πόρτα, να και το καπηλειό! του λέει η Σωσάνα ολότρεμη και με πίκρα στα χείλη της.

Ετρεμε κι η καμένη η μικρή.

Ανάθεμά σε και τρις ανάθεμά σε, φωνάζει τότες ο Βαγγέλης έξω φρενών, που δεν αφήνεις ένα χριστιανό ν' ανασάνει, κι ας θέλει να κάμει το σωστό, μόνο μπαίνεις σα φίδι μέσα του και τότε φαρμακώνεις.

Κοντοσταθήκε η Σωσάνα: σα να το μετάνιωσε που τότε θυμωσε. Σα να συλλογίστηκε τι να πει, τι να κάμει να τον συνεφέρει. Μα που να συνεφέρει Βαγγέλη! πια τώρα! Δίχως να πει άλλη λέξη, δίνει μια κλωτσιά της βασιλόπιτας, την αποδογυρίζει απάνω στα κάρβουνα και στη στάχτη, πετιέται όζω, και φεύγει από το σπίτι.

Δεν πήνε λησμονήσε ακόμα τη μαύρη εκείνη βραδιά η Πιπίνα, η αλλοίμονη κόρη που κοιτάζει τώρα την εκκλησιά του χωριού μας. Δεν τα λησμονήσε τα δάκρυα που έχυσε τότες, μήτε τον πόνο το βαθύ που την έσφαξε, ώσπου την πήρε ο ύπνος. Μόνο τα δηγάται κάποτες όταν είναι καλά, όταν δεν την έχει ριγμένη κάτω μια φριχτή αρρώστια, που την τυρραίνει κάθε λίγο από μικρή. Αρρώστια που κληρονομείται από στράνους κι από κακόχυμους γονιούς.

Επιμέλεια: Σάββας Θεοδώρου

Γενάρης του 2009

Ζαγορίσιοι της διασποράς

Από τη μακρινή Οκλάνδη της Νέας Ζηλανδίας λάβαμε μια επιστολή γεμάτη νόστο για την πατρίδα, από τη συμπατριώτισσά μας κα Χρυσούλα Λύμπερη το γένος Χρ. Ζούγκου από το Μονοδένδρι, που ζει εκεί με την οικογένειά της πριν από πολλά χρόνια.

Συγκινήθηκε πολύ διαβάζοντας το περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας», που είχε την καλοσύνη να της στείλει ο εξάδελφός της Βασίλης Δασκαλόπουλος εκλεκτός συμπατριώτης μας και ένθερμος φίλος του Περιοδικού μας.

Παραθέτουμε στη συνέχεια ένα μεγάλο μέρος από την επιστολή της και της διαβιβάζουμε τους θερμούς μας πατριωτικούς χαιρετισμούς, αλλά και τη χαρά μας, που από σήμερα θα συμπεριλαμβάνεται στους συνδρομητές μας, Ζαγορίσιους της διασποράς.

Η επιστολή:

Προς το Περιοδικό
«Το Ζαγόρι μας».

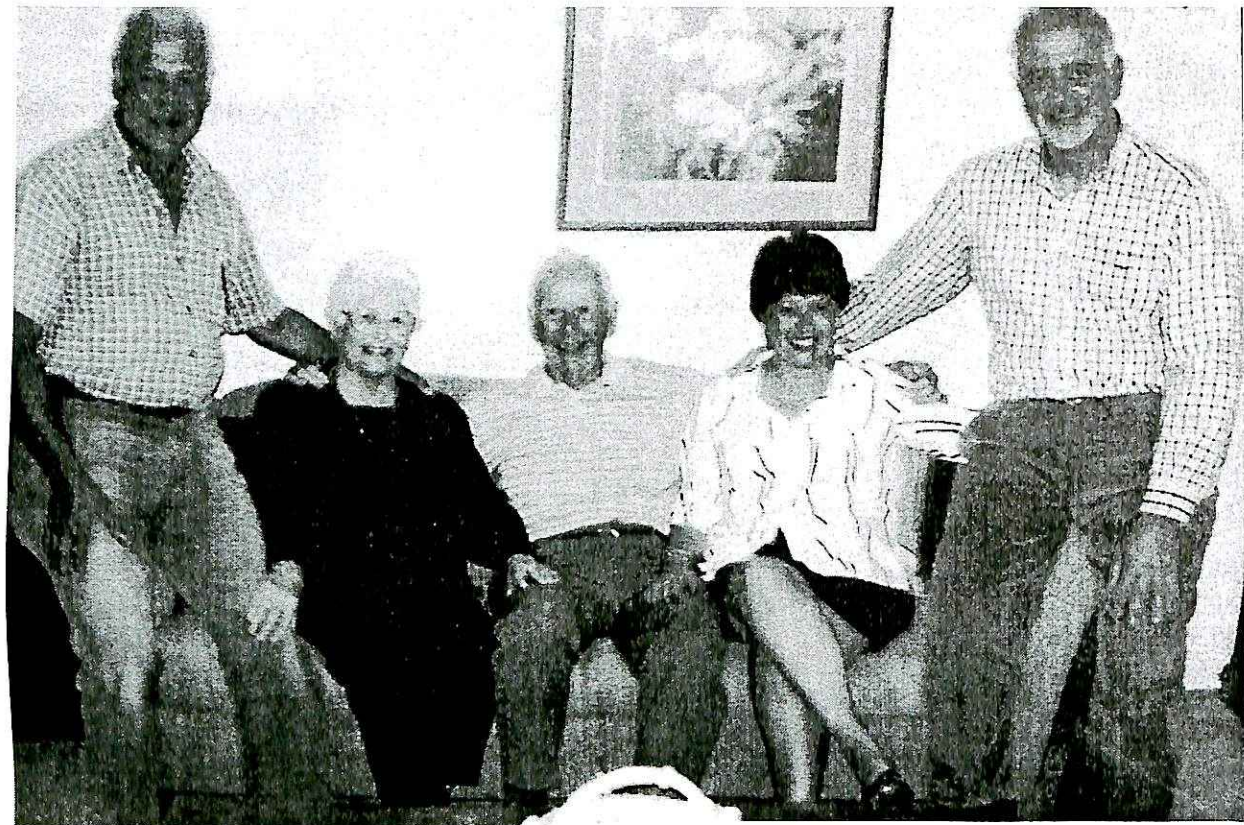
«Το γράμμα αυτό έρχεται από μια Ηπειρωτοπούλα της Ξενιτιάς. Ονομάζομαι Χρυσούλα Λύμπερη, κόρη του Ηπειρωτικής καταγωγής Χρυσόστομου και Αύρας Ζούγκου. Ο Χρυσόστομος Ιωάννου Ζούγκος εγεννήθη στο Μονοδένδρι, καθώς και ο αδελφός του Κωνσταντίνος

Ο Χρυσόστομος Ιωάν. Ζούγκος, αντιστράτηγος, ιατρός του Ελληνικού Στρατού, εκ Μονοδενδρίου.

Ζούγκος, ο οποίος διετέλεσε Δ/ντής της Εθνικής Τραπεζής.

Ο Χρυσόστομος ήτο ιατρός εις τον Ελληνικό Στρατό με το βαθμό Αντιστρατήγου. Απεβίωσε το 1957 εις Αθήνας. Η οικογένειά μας ήτο

Η κα Χρυσούλα Λύμπερη - Ζούγκου με το σύζυγό της Κη, την κόρη της Κατερίνα και τους δυο γιούς της Στέφανο και Χρυσόστομο (Τομ).

γνωστή εκείνα τα χρόνια καθώς και οι θείοι μου Αλέκος, Γιώργος και Αγγελόπουλος Ζούγκος. Η θεία μου Ελεονώρα Ζούγκου, παντρεύτηκε τον Ιωάννη Δασκαλόπουλο που οι οικογένειές τους μένουν στα Γιάννινα και στο Μονοδένδρι.

Έχω επικοινωνήσει με τον Βασίλη και Λέλα Δασκαλοπούλου που συνδέονται με το Μονοδένδρι και Κατέσοβο. Ο Βασίλης Δασκαλόπουλος και εξάδελφός μου, καθώς και η οικογένειά του με αγκάλιασαν και κάνανε την Ξενιτιά πιο ανεκτική, με όλη την καλοσύνη και απεριόριστη αγάπη που μου δείχνουν. Αυτός με προέτρεψε να σας γράψω και να σας στείλω τα νέα και την υπερηφάνεια που αισθάνομαι ότι οι ρίζες μου είναι εκεί στο Μονοδένδρι. Πριν αρκετά χρόνια επισκέφτηκα τα Γιάννινα και το Μονοδένδρι, που ζούσε η θεία μου Ελεονώρα Δασκαλοπούλου. Ποτέ δε θα ξεχάσω την ηπειρωτική φιλοξενία. Φθάσαμε με τον Άγγλο σύζυγό μου στα Γιάννινα... και από εκεί στο Μονοδένδρι.

Μεγάλη μας έκπληξη μας περίμενε στην πλατεία του χωριού. Ένα πελώριο τραπέζι με αρκετούς συγχωριανούς στολισμένο με κάθε είδους ντόπιας λιχουδιάς. Κάτι υπέροχο!! και όλοι μας καλωσόρισαν. Πώς να το ξεχάσω....

Ο αδελφός μου Ιωάννης Ζούγκος, διευθυντής της Εθνικής Τράπεζας πάντα μου μιλούσε για

το Μονοδένδρι γι' αυτό κι' εγώ ήθελα τόσο πολύ να το επισκεφθώ....

Ζω με αυτές τις ωραίες αναμνήσεις τώρα που δεν μπορώ να επανέλθω στα πάτρια χώματα της χώρας του φωτός και του πολιτισμού, που γεννήθηκαν και μεγάλωσα. Στη Νέα Ζηλανδία έχω 54 χρόνια, αλλά ακόμη η νοσταλγία για την Ελλάδα και την Ήπειρο υπάρχει πάντα. Έχουμε μια μικρή Ελληνική Κοινότητα από 100 περίπου άτομα.

Θέλω να χαιρετήσω όλους τους κατοίκους της Ηπείρου και κυρίως από τα Ζαγόρια και να τους πω πόσο υπερήφανοι πρέπει να αισθάνονται που ανήκουν στη χώρα του φωτός και του πολιτισμού. Ευχαριστώ όλους από το Μονοδένδρι που μου έδωσαν τόσες ωραίες αναμνήσεις να έχω σ' όλη μου τη ζωή και εύχομαι να περνα' τε καλά!.

Χρυσούλα Λυμπερή (Ζούγκου)
Για την αντιγραφή
Σ. Θεοδώρου

Άλλος ένας Ζαγορίσιος της Ξενιτιάς

Περικλής Τσαπάρης

Ο εγκατεστημένος, πριν από πολλές δεκαετίες στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, συμπατριώτης μας από τα Άνω Σουδενά **Περικλής Τσαπάρης** απόφοιτος της Ιατρικής Αθηνών και ιδιοκτήτης - Διευθυντής του Κέντρου Ζαφύριον στο προάστειο Αμπουκίρ της Αλεξάνδρειας πάντα μας θυμάται και εμψυχώνει την προσπάθειά μας ηθικά και υλικά διαπνεόμενος από τα πατριωτικά του συναισθήματα και το νόστο για τη γενεαί του.

Στα γραφεία του περιοδικού μας έφτασε πρόσφατα το καλαίσθητο ημερολόγιο του έτους 2009 με υπέροχα αντίγραφα αιγυπτιακών παπύρων, ευγενής προσφορά του με το σχετικό σημείωμα:

«Πολυαγαπημένοι μας
Θερμά συγχαρητήρια γιατί επιμύζεσθε αγγύγιστα «Το ΖΑΓΟΡΙ μας». Σας εύχομαι ολόθερμα χαρούμενο, υγιές και ευτυχές το Νέο έτος.
Με πολύ αγάπη και άπειρη εκτίμηση
Δρ Περικλής Ν. Τσαπάρης»

Με τη σειρά μας του στέλνουμε κι εμείς τους θερμούς μας πατριωτικούς χαιρετισμούς και του ευχόμαστε Καλή Χρονιά.

«Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ «ΑΓΑΠΙΟΣ ΤΟΛΗΣ» ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΦΑΡΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

Η είδηση ότι το Μουσείο των Κήπων (και του Ζαγοριού), απόχτησε -τελικά- τη διοικητική δομή του Ιδρύματος με την επωνυμία «**Λαογραφικό Μουσείο Αγάπιου Τόλη**», μας γέμισε χαρά εδώ στο περιοδικό μας.

Έτσι καταλάγιασαν και οι φόβοι χρόνων πως μια πρωτόγνωρη, συλλεκτική προσπάθεια ενός ανθρώπου, με δεδομένα τα απρόβλεπτα της ζωής, να πάει στράφι, ακριβώς λόγω της έλλειψης αυτής της θεσμικής, διοικητικής θωράκισης, που να του εξασφαλίζει την ύπαρξή του και στο μέλλον.

Γνώρισα τον Αγάπιο πριν 45 και πάνω χρόνια και θυμάμαι αυτόν τον άνθρωπο - μυρμηγκί να γυρίζει τα χωριά του Ζαγοριού, μη λογαριάζοντας κόπους και έξοδα και να κουβαλάει εκεί στη μυρμηγκοφωλιά, το σπίτι του, σπυρί-σπυρί κάθε τι που κινδύνευε να χαθεί και που σηματοδοτούσε τη ζωή, την ιστορία, την παράδοση και τον πολιτισμό του Ζαγοριού.

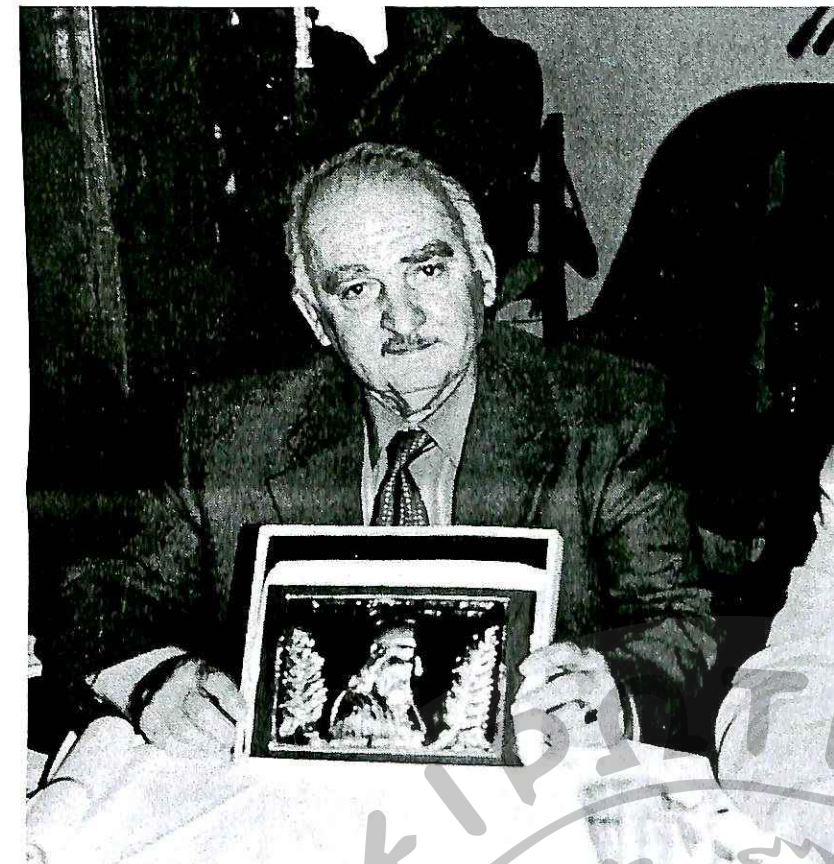
Ήταν τότε στις αρχές της δεκαετίας του 1960, που βρέθηκε στην Μπάγια, νεοπροσληφθείς κτηνίατρος στην τότε Υπηρεσία Ανάπτυξης Ηπείρου (ΥΠΑΗ). Εκεί στο πρώτο μουκτηνιατρικό γραφείο που στεγαζόταν στο μικρό πράσινο δωμάτιο της μακαρίτισσας Ροδόκλειας. (Πράσινο γιατί, ντυμένο απ' έξω με φύλλα τσίγκου βαμμένα πράσινα, που μένει ακόμη και σήμερα το ίδιο όπως τότε. Συχνά το βλέπω στα τηλεοπτικά ρεπορτάζ που αναφέρονται στο Ζαγόρι και πάντα συγκινούμαι. Κάτω απ' το δωμάτιο αυτό στην είσοδο ένα κρεμασμένο μεγάλο κουδούνι κάθε φορά που άνοιγε η πόρτα χτυπούσε για να ειδοποιήσει τη σπιτονοικοκυρά τη θεόκουφη αλλά πανέξυπνη Ροδόκλεια.

Ένα από τα καψόνια που της έκανα τότε για να γελάμε και για να μη με ενοχλούν τα κουδουνίσματα, το βούλωνα με χορτάρια και χαρτιά κι ύστερα μπροστά στη Ροδόκλεια το ταρακούναγα με δύναμη κι εκείνη η καμένη ... «μη μωρέ Βάσο μας ακούει όλο το χωριό, μας ξεκούφανες»' αξέχαστη Ροδόκλεια, που παρά τα βάσανα μιας ζωής, γελοίες περισσότερες κι από μένα με τα τριάντα μου χρόνια τότε. Κλείνει η παρένθεση).

Για τη Μπάγια εκείνων των χρό-

νων θα γράψω κάποια άλλη φορά. Το χρωστάω στους τόσους φίλους που φύγανε. Στη Μπάγια που παρά τον τουρισμό της, φτώχυνε κι αυτή από τον δικό της κόσμο. Αυτό μού'λεγε ένας από τους φίλους εκείνους, ο μακαρίτης ο Σωκράτης ο Γκρουίδης, μια ζωή γραμματέας της κοινότητας. «Κάθε χρόνο και χειρότερα Βάσο. Βγαίνω και δεν βρίσκω να μιλήσω για τα παλιά».

Άντεχε η Μπάγια ακόμη τότε

Από τη βράβευσή του από την ΙΑΕΖ το 2003

όπως και τ' άλλα χωριά του Ζαγοριού. Το χωριό μου τότε π.χ. μετρούσε γύρω στα 200 άτομα μόνιμους κατοίκους, σήμερα μέινανε μόνο 30, το ίδιο σ' όλο το Ζαγόρι.

Από τότε όμως άρχισε η έξοδος που δεν σταμάτησε ακόμα κι άδεια-σαν τα χωριά μας. Τότε άρχισε και το ξαρμάτωμα από ανθρώπους, αλλά κι από καζάντια και τα στολίσια των χρόνων της ακμής του Ζαγοριού. Σ' αυτή τη συγκυρία ένας Ζαγορίσιος απλός βιοπαλαιστής, χωρίς παραπάνω μορφωτικά εφόδια και χωρίς καμιά επιδίωξη κέρδους, άρχισε να υφαίνει το όνειρο της ζωής του. Να μην αφήσει να φύγουν και να χαθούν απ' το Ζαγόρι αναντικατάστατα τεκμήρια της κοινωνικής ζωής και της ξεχωρί-

στής πολιτισμικής παράδοσης ξεοδούντας (όπως είπαμε) τους κόπους του μιας ολόκληρης ζωής. Πώς να μην υποκλιθείς στην απόλυτη αυτή ανιδιοτέλεια του Αγάπιου! Ο Ν. Καζαντζάκης βάζει τον Ζορμπά του να λέει «Άλλοι κάνουν το φαί που τρώνε ξύγκια και κοπριά, άλλοι το κάνουν ζωή και κέφι όπως εγώ κι άλλοι το κάνουν Θεό», ο Αγάπιος το φτωχοφαί του το έκανε πάθος για τη σωτηρία της πλούσιας

ιστορικές περιοχές. Δεν θα ξεχαστεί όμως! Σ' αυτό θα συμβάλει πια και η ίδρυση του Λαογραφικού Μουσείου του Αγάπιου Τόλη στους Κήπους, όπως συνέβαλε και συμβάλει μέχρι σήμερα το πλούσιο καταγεγραμμένο πνευματικό και πολιτιστικό έργο εμπνευσμένων Ζαγορίσιων από τους πιο παλιούς (όπως του Ιωάννη Λαμπριδίου και του Νεόφυτου Δούκα) μέχρι εκείνο των νεότερων, των δικών μας χρόνων (όπως του Κώστα Λαζαρίδη, Γιάννη Νικολαΐδη, Φρίξου Τζιόβα, Λεάνδρου Βρανούση, Ευριπίδη Γιαννακού, των Αριστινών Γιάννη Σαραλή και Άγγελου Παπακόστα και του Παπικιώτη Μιχαήλ Αναγνωστόπουλου, μέχρι και του, αξέχαστου Άγγελου Κίτσου με την πολυσιδή προσφορά του στο Ζαγόρι).

Στα πρόσωπα που απαρτίζουν τη διοίκηση του Ιδρύματος, ευχή μας να κάνουν το Μουσείο ένα πολιτιστικό Φάρο του Ζαγοριού. Στο δε δημιουργό και ισόβιο πια πρόεδρο του Μουσείου, στον αγαπητό μας Αγάπιο, να χαρεί τη ζωή για πολλά χρόνια ανάμεσα στα «παιδιά του», όπως λέει και θεωρεί τα αναρίθμητα αντικείμενα της συλλογής του.

Δεν πιστεύω να επιδιώκει κάτι περισσότερο ο Αγάπιος. Γράφοντας αυτά συνειρμικά μούρχεται στο μυαλό μου μια άλλη ιστορία με εκείνον τον πραγματικό πατέρα τον Ιταλό γέρο - Τσέρβι που οι Γερμανοί του σκοτώσανε και τα εφτά παιδιά του το 1945, αφήνοντάς του δεκατρία ορφανά εγγόνια. Μετά το τέλος του πολέμου, όταν ο πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας τον παρασημοφορούσε, κρεμώντας του εφτά παράσημα στο στήθος του, όσα και τα παιδιά του, τον ρώτησε τι θάθελε σαν αμοιβή από την πολιτεία. Κι ο γέρος είπε: «Μια χάρη μόνο. Να μου αναθέσει η πολιτεία τη φροντίδα του νεκροταφείου όπου είναι θαμμένα τα παιδιά μου. Να τελειώσω έτσι τη ζωή μου, αφήγούμενος στους επισκέπτες της ζωής τους και την ιστορία τους που είναι και η ιστορία του τόπου μας» κι έτσι έγινε.

Αυτό θα κάνει κι ο Αγάπιος όσα χρόνια ακόμα ο Θεός του χαρίσει. Θα μιλάει μέσα από τα «παιδιά του» για τη ζωή και την ιστορία του Ζαγοριού μας.

Β.Τ.

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ ΜΑΣ

Πιστοί στο ετήσιο ραντεβού μας, στις 11 του Γενάρη το Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας» έκοψε τη βασιλόπιτα στην ανακαινισμένη αίθουσα του κέντρου «ΛΙΘΑΡΙΤΣΙΑ» με την συμμετοχή πολλών συμπατριωτών μας και φίλων του Ζαγορίου.

Ήταν η πρώτη φορά, που η προσέλευση των προσκεκλημένων ήταν τόσο μεγάλη.

Εξαιρετική ήταν η παρουσία του Δημάρχου Κεντρικού Ζαγορίου καθώς και των Αντιδημάρχων Τύμφης και Ανατολικού Ζαγορίου με μέλη των Δημοτικών Συμβουλίων. Την εκδήλωση εξάλλου τίμησε και ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισιών.

Η εκδήλωσή μας κύλησε μέσα σε μια ζεστή και χαρούμενη ατμόσφαιρα και όλοι οι παρίσταμενοι είχαν την ευκαιρία ν' ανταλλάξουν ευχές για

την καινούργια χρονιά, να γνωριστούν καλύτερα και να κουβεντιάσουν για θέματα που ενδιαφέρουν τον τόπο μας.

Ο αειθαλής πρόεδρος της ΙΛΕΖ κ. Δημήτριος Γκέγκης στη σύντομη προσλαλία του απηύθυνε θερμό και εγκάρδιο χαιρετισμό με άπειρες ευχές για καλή χρονιά και πρόοδο του Ζαγορίου μας, μη παραλείποντας να εξάρει τη μεγάλη προσφορά του περιοδικού «Το ΖΑΓΟΡΙ μας», που το έχουν αγκαλιάσει τόσο οι Ζαγορισιόι αλλά και ένας μεγάλος αριθμός συνδρομητών μη Ζαγορισιών.

Το Περιοδικό μας φτάνει παντού και σε πολλές χώρες του εξωτερικού, όπου ζουν πολλοί συμπατριώτες μας. Στις εσωτερικές σελίδες αυτού του τεύχους θα έχουν την ευκαιρία οι αναγνώστες μας να διαβάσουν τις θερμές εκδηλώσεις των Ξενιτεμένων μας.

Επ' ευκαιρία να θυμίσουμε πως «Το ΖΑΓΟΡΙ μας» φέτος διανύει το 31 έτος της κυκλοφορίας του. Αυτό μας δίνει κουράγιο να συνεχίσουμε με περισσότερη θερμότητα και ζήλο την προσπάθειά μας αυτή, όπως τόνισες την παρέμβασή του και ο παλαίμαχος εκπαιδευτικός και ένθερμος συμπαραστάτης στο έργο μας, ο συμπατριώτης μας από τα Κάτω Πεδινά Σπύρος Καπελίδης.

Το χαρακτηριστικότερο πάντως γεγονός στην εκδήλωση της κοπής της πίτας είναι το ποιος θα είναι ο τυχερός της χρονιάς, που θα βρει το «φλουρί».

Για το 2009 τυχερός ήταν ο συμπατριώτης μας από το χωριό Άγιος Μηνάς Οδυσσέας Καμπλέτσας κερδίζοντας τον πολυτελή τόμο «ΛΕΑΝΔΡΟΣ ΒΡΑΝΟΥΣΗΣ» του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων «ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΕΣ».

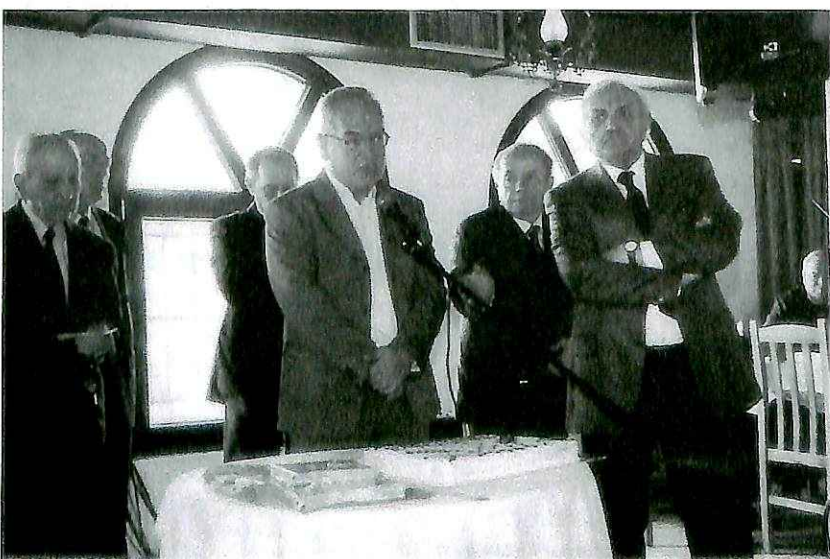
Τελειώνοντας ευχόμαστε σ' όλους τους συμπατριώτες μας και συνδρομητές του περιοδικού μας θερμές ευχές για μια ευτυχισμένη χρονιά και προπαντός δημιουργική για το ΖΑΓΟΡΙ μας.

Σ.Θ.

Χαιρετισμός από τον πρόεδρο της ΙΛΕΖ κ. Δημ. Γκέγκη

Ο αντιδήμαρχος Τύμφης κ. Μ. Τσιμής χαιρετίζει

Ο αντιδήμαρχος Αν. Ζαγορίου κ. Παπαλεοντίου χαιρετίζει

Ο τυχερός κ. Οδυσσέας Καμπλέτσας παραλαμβάνει το δώρο

Χαιρετισμός του Δημάρχου Κεντρ. Ζαγορίου κ. Παπαναστασίου

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ ΜΑΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 150 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΦΡΙΞΟΥ ΤΖΙΟΒΑ

Εξιστορώντας λογοτεχνικά την Ήπειρο

Ρεπορτάζ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΝΤΙΚΟΣ

Οι αναγνώσεις του έργου του Φρίξου Τζιόβα, μπορούν να προσφέρουν πολλές πληροφορίες για την καθημερινότητα των περιοχών των Ιωαννίνων, τους ανθρώπους τους, την οικονομική πραγματικότητα και δραστηριότητα και το πολιτικό σκηνικό από τις εποχές της ύστερης τουρκοκρατίας, έως και τον μεσοπόλεμο. Στην εκδήλωση που έγινε την Τετάρτη το βράδυ στην αίθουσα της Εταιρίας Ηπειρωτικών Μελετών, ο καθηγητής Μεσαιωνικής Ιστορίας του τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου **Νίκος Καραπιδάκης**, ανέλυσε τις «πίσω σελίδες» του έργου του γιαννιώτη λογοτέχνη, αναφερόμενος στις πληροφορίες που μπορούν να αντλήσουν ερευνητές και αναγνώστες από τα γραπτά του Τζιόβα.

Αρκετός κόσμος βρέθηκε στην αίθουσα της ΕΗΜ, καθηγητές πανεπιστημίου όπως ο **Κώστας Πέτσιος**, καθηγητής Φιλοσοφίας, ο δήμαρχος Κεντρικού Ζαγορίου **Γαβριήλ Παπαναστασίου**, καθώς επίσης και αρκετός κόσμος με καταγωγή από το Ζαγόρι,

Ο κ. Φρ. Τζιόβας μεταξύ των καθηγητών Κ. Π. Βλάχου και Ν. Καραπιδάκη.

χώρο αναφοράς στις θεματικές του έργου του Τζιόβα.

Ο κ. Καραπιδάκης παρέθεσε αρκετά αποσπάσματα από τα βιβλία του Φρίξου Τζιόβα, αντλώντας από εκεί πληροφορίες, από τις πιο απλές καθημερινές δραστηριότητες μέχρι την κοινωνική κατάσταση «σε κοινωνίες που δεν είναι και τόσο μακρινές» όπως τόνισε. Από τις σελίδες των

βιβλίων «αποδελτιώνονται» πληροφορίες υγειονομικού χαρακτήρα, για τις καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν στην Ήπειρο, για τους γάμους, τις γεννήσεις, τις κληρονομίες, τις οικογενειακές δομές και την εξέλιξή τους.

«Άρπαγες δεν είναι μόνο οι ληστές, αλλά και οι ισχυροί» τόνισε ο κ. Καραπιδάκης, παραθέτοντας λεπτομερείς περιγραφές ληστειών στους μακρινούς δρόμους του εμπόρου και των συγκοινωνιών επί Τουρκοκρατίας, αλλά και εξαναγκασμούς σε εκποίηση περιουσιών προκειμένου να απελευθερωθούν μέλη της οικογένειας από τις αρχές.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο κ. Καραπιδάκης στις «επενδυτικές συνθήκες» της εποχής, ανοίγοντας ένα πολύ μεγάλο κεφάλαιο, αυτό των ξενιτεμένων Γιαννιωτών που επένευσαν πλούσιοι. Με αφετηρία τους Ασπραγγέλους, ο μιν Τζιόβας περι-

γράφει την οδύσσεια των Κόντηδων και των Κωστογλαίων. «Δύο Ζαγορίσιοι στην Πόλη, ξεκινούν από δουλειές του ποδαριού, μετά γίνονται ο ένας σαράφης και ο άλλος φούρναρης και φτάνουν να φιλοξενήσουν στο αρχοντικό τους τον ίδιο τον Αλή Πασά» είπε μεταξύ άλλων ο ομιλητής στην εκδήλωση.

Με άξονα το «Χρονικό της Δοβράς», την «Κυρά Πολυξένη, η οσία» αλλά και αποσπάσματα από διάφορα έργα του Τζιόβα, ο κ. Καραπιδάκης έφτασε μέχρι τον πόλεμο του '40, με παραθέματα που περιέγραψαν την κοινωνική ένταση και τις ιστορικές εξελίξεις, αλλά και τον αντικατοπτρισμό τους σε εξέχουσες παρέες της πόλης, όπως αυτή στου «Ζαν Μορέας, στα Ταμπάκια, στην Χατζής, ο Τζιόβας και ο Βρανούσης». Τέλος, με μια-δυο δυνατές εικόνες αντλημένες και αυτές από τις σελίδες του Φρίξου Τζιόβα, ο κ. Καραπιδάκης έβαλε τελεία στην ομιλία του συμπιραίνοντας ότι «οι πραγματικές αλλαγές είναι σχεδόν αδύνατες».

(«Ηπ. Αγώνας» 16/01/09)

Το θαύμα της Άννυ Σάλιβαν και η «συμμετοχή σ' αυτό του εκ Παπίγκου Μιχαήλ Αναγνωστόπουλου»

Στο θέατρο «Αλφα» (Στέφανος Ληναίος – Έλλη Φωτίου) Πατησίων και Στουρνάρη «παίζεται» αυτή την εποχή το έργο του Ουίλλιαμ Γκίμποσον «Το θαύμα της Άννυ Σάλιβαν».

Λίγα λόγια για την υπόθεση: Η Άννυ Σάλιβαν είκοσι χρονών στέλνεται από το Ινστιτούτο τυφλών Πέρκινς της Βοστώνης το 1887 στην Αλαμπάμα για να διδάξει και να βοηθήσει γενικά στην εκπαίδευση της μικρής τυφλής και κωφάλαλης Έλεν Κέλλερ. Η Σάλιβαν προσβεβλημένη από τράχωμα και σχεδόν τυφλή εκπαιδεύτηκε στην περίφημη αυτή σχολή και αποφοίτησε αφού είχε ανακτήσει μερικώς το φως της. Δάσκαλός της ο μεγάλος ανθρωπιστής και δάσκαλος ο Παπινγκιώτης Μιχαήλ Αναγνωστόπουλος ή Ανάγκνος. Με δική του λοιπόν εισήγηση έφθασε στο σπίτι της Κέλλερ και ανέλαβε το δύσκολο έργο να της «γνώρισει» τον κόσμο. Το έργο αναφέρεται σε αυτές ακριβώς τις πρώτες δύσκολες προσπάθειες. Η Έλεν Κέλλερ έχασε το φως και την ακοή της, σε ηλικία έξι ετών. Η γονείς της απευθύνθηκαν στο Ίδρυμα Πέρκινς και ο Αναγνωστόπουλος κατάλαβε ότι πρόκειται για μια ξεχωριστή περίπτωση. Εστειλε λοιπόν τη Σάλιβαν και γρήγορα η ικανή δασκάλα καθοδηγούμενη δι' αλληλογραφίας από τον Ανάγκνο κατόρθωσε

να οδηγήσει το τυφλό και κουφό κορίτσι στον κόσμο της γνώσης και του «φωτός». Το έργο τελειώνει με τη συγκλονιστική σκηνή της γνωριμίας της Κέλλερ με τα φυσικά στοιχεία και συγκεκριμένα με το νερό και με τις λέξεις που αποδίδουν και περιγράφουν πρόσωπα, πράγματα, έννοιες, τα πάντα. Στη συνέχεια η Κέλλερ φοίτησε στο Ίδρυμα Πέρκινς, είχε δάσκαλό της τον Μιχαήλ Αναγνωστόπουλο, υπήρξε η πρώτη τυφλή που αποφοίτησε από Πανεπιστήμιο απέκτησε πλατιά μόρφωση, περιόδευσε τον κόσμο, και έκανε διαλέξεις για τους τυφλούς – είχε αποκτήσει σε ικανοποιητικό βαθμό την ομιλία – επισκέφτηκε και την Ελλάδα και βοήθησε στην ίδρυση του «Οίκου Τυφλών», ήταν ενεργά πολιτικοποιημένο άτομο και ανήκε στο σοσιαλιστικό κόμμα, μελέτησε και θαύμαζε απειρίοιστα τους αρχαίους Έλληνες κλασικούς και έγραψε αξιόλογα βιβλία με πιο γνωστό την αυτοβιογραφία της: «Η ιστορία της ζωής μου». Πάντοτε αναφέρονταν και μιλούσε με σεβασμό, αγάπη και απέραντη ευγνωμοσύνη τόσο για τη δασκάλα της Άννυ Σάλιβαν αλλά και άλλο τόσο για το δάσκαλό της Μιχαήλ Αναγνωστόπουλο. Μάλιστα στο αυτοβιογραφικό της κείμενο υπάρχουν και οι περίφημες επιστολές, η αλληλογραφία της με τον Αναγνωστόπουλο. Η γυναίκα

αυτή θεωρείται από τους Αμερικανούς αγία και ηρωίδα. Ένα από τα πιο θαυμαστά δείγματα θριάμβου της ανθρωπίνης θέλησης.

Πέθανε στο Κονέκτικατ το 1968 σε ηλικία 88 ετών. Είχε δηλώσει ανοιχτά την αντίθεσή της στον πόλεμο υπήρξε υπέρμαχος του δικαιώματος της γυναικείας ψήφου, των εργατικών δικαιωμάτων και του σοσιαλισμού καθώς και άλλων προοδευτικών κινημάτων.

Το ρόλο της Άννυ Σάλιβαν υποδύεται με καταπληκτικό τρόπο η ηθοποιός Πέγκυ Τρικαλιώτη, της μικρής Άννυ Σάλιβαν η έξοχη μικρούλα Δήμητρα Δουμένη, γνωστή από τηλεοπτικές εμφανίσεις και του εκ Παπίγκου Ανάγκνος (Αναγνωστόπουλος) ο Πάνος Χατζηκουτσέλης.

Η παράσταση ήταν καθ' όλα συγκλονιστική. Το όνομα του Μιχαήλ Αναγνωστόπουλου και ο τόπος καταγωγής του καθώς και η συμβολή του στην ιστορία της γυναίκας αυτής αναφέρονται και στο πρόγραμμα και σε ένα μικρό αλλά ενδιαφέρον βιβλίο που το συνοδεύει. Η συγκίνησή μου ήταν μεγάλο όταν το διάβασαν, όταν στη σκηνή εμφανίστηκε ο Π. Χατζηκουτσέλης που υποδύεται τον Ανάγκνο αλλά και όταν στο τέλος της παράστασης επισκέφτηκα τα καμαρίνια για να συγχαρώ τους ηθοποιούς. Στην κυρία Τρικαλιώτη χάρισα ένα

βιβλίο του Ι. Παπαϊωάννου – τη βιογραφία του Μ. Αναγνωστόπουλου. Της ανέφερα τη συγγενική μου σχέση με εκείνον, ότι κατάγομαι από το Πάπιγκο και ενθουσιάστηκε. «Δεν το πιστεύω» μου είπε. «Έχω επισκεφθεί τρεις φορές το Πάπιγκο αλλά δεν γνώριζα για τον μεγάλο αυτόν ανθρωπιστή, ότι κατάγεται από εκεί». Το ίδιο ενθουσιασμένος ήταν και ο Π. Χατζηκουτσέλης.

Για μένα ήταν πραγματικά μια υπέροχη εμπειρία η παράσταση αυτή. Θα ήταν ευχής έργο να προσκληθεί ο θίασος στα Γιάννενα από τους τοπικούς φορείς, γιατί όχι και από το Κληροδότημα «Μ. Αναγνωστόπουλος» ή από την ΙΛΕΖ για να δοθούν κάποιες παραστάσεις εκεί, να απολαύσει ο κόσμος ένα ωραίο θεατρικό έργο, να νιώσει περηφάνεια για έναν σημαντικό Ζαγορίσιο (Παπινγκιώτη), για την προσφορά του στον άνθρωπο, για τον Μιχαήλ Αναγνωστόπουλο.

Για την ιστορία: το έργο παίχτηκε για πρώτη φορά στη Νέα Υόρκη από το 1959 ως το 1960 με την Αν Μπάνκφορτ στο ρόλο της Σάλιβαν και τον ελληνικής καταγωγής Μάικλ Κωνσταντίν (Κων/νος Ιωαννίδης) στο ρόλο του Ανάγκνος. Στην Ελλάδα το έργο παρουσιάσε ο θίασος της Έλλην Λαμπέτη το 1961 με μεγάλη επιτυχία. **Ελένη Σκούρτη**

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ
ΝΑΠ.ΖΕΡΒΑ 4-6 Β' ΚΤΙΡΙΟ 2ος ΟΡΟΦΟΣ
ΑΕΕΓΑ " Η ΕΘΝΙΚΗ " ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΤΕ Α.Ε.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΟΤΙ

ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΜΑΣ, ΠΡΟΧΩΡΗΣΕ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΥΜΦΗΣ & ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΥΧΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2008 – 2009.

Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΓΙΝΕ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΟΜΑΔΑΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΜΑΣ Κον ΜΠΑΪΡΑΚΤΑΡΗ ΝΙΚΟΛΑΟ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΜΑΝΟΥΣΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ, ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΑΡΧΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ Κον ΣΠΥΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΑΡΧΟ ΤΥΜΦΗΣ Κον ΣΟΥΚΟΥΒΕΛΟ ΓΕΩΡΓΙΟ.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΥΤΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΕΙΝΑΙ ΔΑΠΑΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΜΑΣ.

ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΚΑΛΥΨΕ Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΑΣ Κος ΜΠΑΪΡΑΚΤΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΙ

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Grenadine Kids Fashion

του Κου Κίτσιου Ευθυμίου

Μιχ.Αγγέλου 15 Ιωάννινα

Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΥΜΦΗΣ ΕΙΝΑΙ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΒΙΚΟΣ Α.Ε

ΤΟΥ Κον ΣΕΠΕΤΑ ΠΕΤΡΟΥ

ΤΟΥΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥΣ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΜΠΑΪΡΑΚΤΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.

Τι μπορείτε να δείτε επισκεπτόμενοι το Ζαγόρι

➤ **ΣΤΟ ΡΙΖΑΡΕΙΟ** Εκθεσιακό Κέντρο Μονοδενδρίου λειτουργεί η φωτογραφική έκθεση «Εικόνες από τον ελληνικό κινηματογράφο». Το υλικό προέρχεται από την Ταινιοθήκη της Ελλάδος και από συλλογές παραγωγών, σκηνοθετών και ηθοποιών. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τον Αύγουστο και θα είναι ανοιχτή κάθε μέρα εκτός Τρίτης 10.00 με 17.00. Τηλ. 26530 71573.

➤ **ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ.** Λειτουργεί στο Μικρό Πάπιγκο Ζαγορίου με ευθύνη του WWF-Ελλάς. Ανοιχτό καθημερινά εκτός Τετάρτης. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα -Τρίτη-Πέμπτη, Κυριακή 10.30-18.00 και Παρασκευή-Σάββατο 11.00-15.00,16.00-19.00 τηλ. 26530 41071.

➤ **ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ «ΑΓΑΠΙΟΣ ΤΟΛΗΣ»** στους Κήπους. Λειτουργεί καθημερινά. Τηλ. 26530 71826.

➤ **ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ** Πέτρου Φραγκούλη «ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ», Ελάτη Ζαγορίου. Είσοδος ελεύθερη.

➤ **ΛΑΖΑΡΙΔΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ** στο Κουκούλι. Τηλ. 26530 71775.

Ι.Λ.Ε.Ζ. - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 2008

Α' ΕΣΟΔΑ

- 1) Από Συνδρομές – Προσφορές – Ενισχύσεις 23.124
- 2) Από Τόκους έτους 2008 23
- 3) Υπόλοιπο 31.12.2007 5.475

Σύνολο Εσόδων έτους 2008 Ε 28.622

Β' ΕΣΟΔΑ

- 1) Εκτύπωση εφημερίδας – φάκελοι 7.975
- 2) Ταχ/κά κλπ. Εξόδα διακ. Εφημερίδας 2.575
- 3) Εξόδα Διεκπεραίωσης Εφημερίδας 4.200
- 4) Ενοίκια Γραφείου 2.760
- 5) Κοινόχρηστα Γραφείου 940
- 6) Αυτοκόλλητα – μελάνι 622
- 7) Εκδηλώσεις – Στέφανα 1.382
- 8) Αγορά βιβλίων – Βιβλιοδεσία – Γρ. Ύλη 1.005
- 9) ΔΕΗ 779
- 10) ΟΤΕ 745
- 11) ΔΕΥΑΙ 107
- 12) Μικροέξοδα γραφείου 1.689
- 13) Εισπρακτικά 20% εις Μιχ. Παππά 629

Σύνολο εξόδων Ε 25.408

Υπόλοιπο 31. 12.2008 3.214

Σύνολο Ε 28.622

Ιωάννινα 31.12.2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΗΜ. ΓΚΕΚΗΣ

Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΒΑΣ. ΤΖΙΟΒΑΣ

Ο ΤΑΜΙΑΣ
Ι. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ

ΙΛΕΖ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ

Α' ΕΣΟΔΑ

- 1) Από Συνδρομές – Προσφορές – Ενισχύσεις 24.000
- 2) Από Τόκους 100
- 3) Υπόλοιπο 31.12. 2008 3.214

Σύνολο εσόδων 2009 Ε 27.314

Β' ΕΣΟΔΑ

- 1) Εκτύπωση Εφημερίδας – Φάκελοι 8.000
- 2) Ταχ/κά κ.λπ. εξόδα διακ. εφημερίδας 2.500
- 3) Εξόδα Διεκπεραίωσης εφημερίδας 4.200
- 4) Ενοίκια Γραφείου 2.760
- 5) Κοινόχρηστα Γραφείου 600
- 6) Αυτοκόλλητα 500
- 7) Εκδηλώσεις 1.000
- 8) Αγορά βιβλίων – Γρ. Ύλη 700
- 9) ΔΕΗ 700
- 10) ΟΤΕ 700
- 11) ΔΕΥΑΙ 100
- 12) Μικροέξοδα Γραφείου 2.000
- 13) Εισπρακτικά 500

Σύνολο εξόδων Ε 24.560

Υπόλοιπο 31.12. 2009 2.754

Σύνολο Ε 27.314

Ιωάννινα 31.12.2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΗΜ. ΓΚΕΚΗΣ

Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΒΑΣ. ΤΖΙΟΒΑΣ

Ο ΤΑΜΙΑΣ
Ι. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ

Αγαπητό «ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»
Μου δημιούργησαν μεγάλη έκπληξη και πολλά ερωτηματικά οι δηλώσεις του δημάρχου Κεντρικού Ζαγορίου κ. Παπαναστασίου μετά το ξέσπασμα της δεύτερης φωτιάς σε ένα χρόνο στο Μονοδένδρι.

Αντί να κάνει την αυτοκριτική του και να αναλάβει τις ευθύνες του, επέλεξε το δρόμο της φυγής που είναι ευκολότερος και του ... αυτοηρωισμού δικαιολογώντας τα αδικαιολόγητα μιλώντας και μάλιστα στην TV... (περί καναπέδων!...).

Ελλείψεις, παραλείψεις και άλλα προβλήματα στον τομέα των υποδομών που αναδείχθηκαν στην πρώτη φωτιά της Βίτσας ΔΕΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΑΝ ούτε ΑΝΗΣΥΧΗΣΑΝ ένα χρόνο τώρα τον κ. Δήμαρχο. Γιατί;
Ολοκληρος σάλος δημιουργή-

Επιστολή ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΗΤΑ

Ηθελε πέρσει που δεν υπήρχαν κρουνοί ανεφοδιασμού (ή ήταν χαλασμένοι ή δεν είχαν νερό) στο Μονοδένδρι και στους Ασπραγγέλους και η Πυροσβεστική ανεφοδιάζονταν από την Μεταμόρφωση (Καρύες).

Ένας χρόνος πέρασε που ο Διοικητής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας κ. ΚΑΛΥΝΗΣ σας έδωσε εντολή ως υπεύθυνο, αν ελεγχθούν οι κρουνοί και να αντικατασταθούν όσοι δεν λειτουργούν ή όσοι δεν εφαρμόζουν στους σωλήνες των Πυροσβεστικών οχημάτων (ρεπορτάζ εφημερίδος «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» 28-12-07).

Τι κάνατε κ. Δήμαρχε ένα χρόνο τώρα; Τίποτα! Γιατί;
(Μήπως αυτό ενέχει παράβαση καθήκοντος; Ας το ερευνήσουν οι αρμόδιοι).

Μετά το πάθημα δεν σας έγινε μάθημα ένα χρόνο τώρα να αντικαταστήσετε στο Μονοδένδρι τον υφιστάμενο και μη λειτουργούντα κρουνοί που είναι δίπλα στον Ξενώνα του κ. Δασκαλόπουλου, που καλύπτει τόσα σπίτια και Ξενώνες.

Η Πυροσβεστική δεν βρήκε πάλι φέτος νερό, ώστε να κατασβέσει τη φωτιά και να προστατεύσει τα διπλανά σπίτια και τους Ξενώνες από τυχόν επέκταση της φωτιάς. Μικρό το κόστος του κρουνοί μεγάλης όμως η ευθύνη!

Αντιλαμβάνεστε τον πανικό των κατοίκων, των Ξενοδόχων και των επισκεπτών να μην αισθάνονται ασφαλείς. Γιατί;

Δηλώσατε ότι θα βοηθήσει ο Δήμος τον πληγέντα επιχειρηματία, όπως και τους πληγέντες Βιτσινούς. ΝΑΙ, να βοηθήσουμε τον πλη-

γέντα, αλλά να βοηθήσουμε και να προστατεύσουμε ΠΡΙΝ πληγούν οι κάτοικοι, όχι όταν καούν! Ευτυχώς δεν θρηνήσαμε θύματα.

Οι ευθύνες είναι μεγάλες, οι παραλείψεις πολλές. Η ανικανότητα, η ανευθυνότητα και η αδιαφορία στο μεγαλείο της...

Αγαπητό «ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ» στο φύλλο 355 του Ιανουαρίου 2008 γράφετε πρωτοσέλιδο άρθρο για τη φωτιά της Βίτσας με τίτλο «Η Βίτσα μας πλήγωσε». Με συγχωρείτε αλλά θα αλλάξω τον τίτλο σήμερα: «Ο Δήμαρχος μας πλήγωσε»!

Θα περίμενε κανείς μια παραίτηση διά λόγους ευθιξίας ή ένα «συγγνώμη, κάναμε λάθος», που θα έδειχνε το μεγαλείο του πολιτικού αντρός. (Λέτε; αν είναι δυνατόν!).

ΚΗΤΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
Δημοτικό Σύμβουλος
Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου

Για τις φωτιές στο Ζαγόρι

Καρτέρι με 21 καρμπίνες έκανε στη φωτιά η Δημοτική αρχή του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου, δυστυχώς όμως σε λάθος σημείο. Την περίμενε ξανά στη Βίτσα, αυτή όμως πέρασε απ' το Μονοδένδρι.

Είκοσι ένα πυροσβεστικά σημεία κατασκεύασε το 2008 ο Δήμος Κεντρικού Ζαγορίου στο Δ. Δ. Βίτσα, λες και η φωτιά κάθε φορά θα κάνει την εμφάνισή της στη Βίτσα. Έλα όμως που η φωτιά δεν κάνει συμβόλαιο και φέτος πήρε την απόφαση να παρουσιαστεί στο Μονοδένδρι και έτσι να εκθέσει το Δήμο Κεντρικού Ζαγορίου για μια ακόμη φορά, καθ' ότι κανένα ενδιαφέρον δεν έδειξε για τα υπόλοιπα χωριά.

Να 'ταν μόνο αυτό! Κανένας από τους Δημοτικούς Συμβούλους δε γνωρίζει τόσο τη μελέτη

όσο και τη χρηματοδότηση του έργου. Το μόνο που μπορούμε να γνωρίζουμε είναι ότι το κληροδοτήμα της Αγγ. Παπάζογλου από τη Βίτσα χρηματοδότησε με το ποσό των 6.900 Ευρώ το Δήμο για το έργο αυτό. Τώρα, πώς είναι δυνατόν με 6.900 ευρώ να κατασκευάζεται έργο ύψους 15.000-20.000 Ευρώ με ανάθεση, είναι απορίας άξιον και βεβαίως έργο των αρμοδίων υπηρεσιών.

Με το σκεπτικό και την πολιτική του Δημάρχου κ. Γαβρήλ Παπαναστασίου και βεβαίως όλων των δημοτικών μας συμβούλων σε 15 χρόνια θα έχουμε τοποθετήσει πυροσβεστικούς κρουνοί και στα 15 χωριά του Δήμου μας.

Θερμά συγχαρητήρια στους δημοτικούς μας άρχοντες για το έργο τους.

Με τιμή
Σπύρος Καραγιάννης
Δημότης Βίτσας
Τέως Δημοτικός Σύμβουλος

Νέο οστεοφυλάκιο στη Βίτσα

Στο χωριό μας, τη Βίτσα, εδώ και λίγους μήνες, έχει ολοκληρωθεί το νέο οστεοφυλάκιο, δίπλα στο παλιό. Είναι ευρύχωρο και καλοφτιαγμένο, αντάξιο των παραδόσεων και των προγόνων μας. Έχουν τοποθετηθεί αρκετά μεταλλικά ράφια, ώστε να επαρκούν για όλες τις υπάρχουσες οστεοθήκες συγχωριανών μας, οι οποίες έχουν ήδη μεταφερθεί στο νέο, με την προσωπική φροντίδα των μελών της ΕΚΚΛ. Επιτροπής Άνω Βίτσας. Είναι δυνατή η προσθήκη και άλλων ραφιών, ώστε να καλυφτούν οι ανάγκες πολλών χρόνων.

Είναι άξιοι επαίνου και ευχαριστιών όσοι ανέλαβαν την πρωτοβουλία και έφεραν σε πέρας το έργο αυτό, που το οφείλαμε στους προγόνους μας, στους γονείς ,ας.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να κάνουμε για τα δύο μέλη της ΕΚΚΛ. Επιτροπής, Παμμεγίστων Ταξιαρχών Άνω Βίτσας, Γιώργο Ρούντα και Γιάννη Παπαχρήστο, που με τις άοκνες προσπάθειες και την προσωπική τους δουλειά, κατάφεραν να τελειώσουν το έργο, παρά τα εμπόδια που προέβαλαν ορισμένοι.

Έφτασαν δε στο σημείο να επιτιμούν όσους κατέθεταν χρήματα για το οστεοφυλάκιο. Είναι οι ίδιοι που δε θέλουν να γίνει κάτι πρέπει αυτοί να το αποφασίζουν, π.χ. η πολύ ωραία διαμόρφωση και η αριστοτεχνική πλακόστρωση του μεσοχωριού μας, που την θαυμάζουν και την επαινούν όλοι, χωριανοί και επισκέπτες, αυτοί την σχολίαζαν αρνητικά. Τώρα όμως κατάπιαν τη γλώσσα τους.

Τα έργα, μικρά ή μεγάλα, δε θέλουν μόνο χρήματα. Θέλουν και ψυχή. Γι' αυτό όπως ξεκίνησε αθόρυβα η προσπάθεια αυτή του οστεοφυλακίου, έτσι και τελείωσε, χωρίς δηλώσεις και χωρίς επίσημες αναφορές από την ΕΚΚΛ. Επιτροπή, όπως γίνεται συνήθως από άλλους.

Το παλιό μικρό οστεοφυλάκιο, αφού ανακαινιστεί, καλό είναι να γίνει ένα εκκλησάκι, όπου θα μπορούμε να τελέσουμε ένα τρισάγιο στη μνήμη των γονέων μας και των δικών μας ανθρώπων, που τα οστά τους βρίσκονται δίπλα.

Βιτσινός Πανωμαχαλίδης
Δεκέμβριος 2008

Απάντηση του Δημάρχου Κεντρικού Ζαγορίου στο Δημ. Σύμβουλο Άγγελο Κήτα

Με έκπληξη διάβασα στην εφημερίδα «Πρωινό Λόγο» επιστολή του Δημοτικού Συμβούλου κ. Κήτα σχετικά με την φωτιά σε Ξενώνα στο Μονοδένδρι. Ειλικρινά δεν τον παρεξηγώ, γιατί γνωρίζω τον άνδρα και την προσφορά του στα δημοτικά δρώμενα του Δήμου μας. Οφείλω όμως να αποκαταστήσω την αλήθεια γιατί τυχαίνει να είμαι σκληρός αντίπαλος των ψευδών εντυπώσεων – δηλώσεων και όταν μάλιστα προέρχονται από κάποιους που προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τον πόνο συνδημοτών μας από τραγικά περιστατικά.

Για ποια oligωρία μιλάτε κ. Σύμβουλε της μειοψηφίας και αντιπολίτευσης; Δεν σας πληροφορήσει ο οποίος πληροφοριοδότης σας, ότι ευθύς αμέσως και μόλις δέχτηκα τηλεφώνημα από τον παθόντα βρέθηκε πρώτος με πυροσβεστικό όχημα στο Μονοδένδρι που οδήγησα ο ίδιος, συνοδευόμενος συγχρόνως και ταυτόχρονα και με δεύτερο όχημα που οδηγούσε επίσης εθελοντής συγχωριανός μου;

Δεν σας πληροφορήσαν ότι 6 εθελοντές του ΕΣΕΠΙΑ παρευρέθησαν και βοήθησαν στην κατάσβεση; Δεν σας πληροφορήσαν ότι δύο υπάλληλοι του Δήμου με ισάριθμα οχήματα άμεσα παρευρέθησαν και βοήθησαν και αυτοί στην κατάσβεση;

Δεν σας πληροφορήσαν ακόμη, ότι η Πυροσβεστική Υπηρεσία Ιωαννίνων κινήθηκε μετά από κλήση και βρέθηκε με πέντε (5) οχήματα στο Μονοδένδρι; Σε χρόνο ρεκόρ θα έλεγα.

Αλήθεια πόσοι εθελοντές από την οικογένειά σας και την παράταξή σας στελεχώνουν τον εθελοντικό σταθμό του Δήμου μας;

Για ποιες λοιπόν ενέργειες εκπλήττεσθε και γιατί πριν εκπλαγείτε δεν προστρέξατε για τις όποιες πληροφορίες, ως εσαεί αντιπολιτευόμενος, στον ιδιοκτήτη του Ξενώνα, αρκεστήκατε σ' ένα τηλεφώνημα σε μένα προσωπικά για να εκφράσετε τη συμπάθεια.

Ποιον δρόμο της φυγής διαπιστώσατε; Μήπως την διαρκή παρουσία μου στο Δήμο μας σε αντίθεση με κάποιους άλλους που χαρακτηρίζω πράγματι ως «επικριτές μου εκ του καναπέ», όταν ο ίδιος αγωνίζομαι μαζί με όλους τους συνεργάτες μου για να δώσουμε λύση στα προβλήματα και μάλιστα μέσα σε αντίξοες καιρικές συνθήκες; (Τα γνωρίζουν αυτά άλλωστε όλοι οι δημότες αλλά κυρίως οι μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής μας).

Για ποιες «ελλείψεις και παραλείψεις» στον τομέα των υποδομών αναφέρεστε;

Διεκδικείτε όμως με την ανυπαρξία σας και την έλλειψη εποικοδομητικής κριτικής πρωτεία στην εκμετάλλευση του πόνου του παθόντα και τη δημιουργία εντυπώσεων μέσω του Τύπου (δικό σας θέμα)!!!

Και επειδή επιμένετε στους κρουνοί και τους χαρακτηρισμούς και ότι η Πυροσβεστική Υπηρεσία δεν βρήκε πάλι φέτος νερό ώστε να κατασβέσει την φωτιά, εάν είχατε φθάσει στο Μονοδένδρι έστω και με αδικαιο-

λόγητη καθυστέρηση όπως πέρι στη Βίτσα θα είχατε διαπιστώσει ποιοι δίνουν τη μάχη με τη φωτιά, από πού αντλούσε νερό η Πυροσβεστική Υπηρεσία, όπως και τα οχήματα του Δήμου μας. Αλλά δυστυχώς αρέσκεστε σε πληροφορίες, κάτι προσωπικά που δεν είναι γνώρισμα της πολιτικής που εφαρμόζουμε χρόνια τώρα και τους επικριτές εκ του μακρόθεν (καταλαβαίνετε τι εννοώ!!!)

Δεν λέτε την αλήθεια όταν αναφέρεστε για έλλειψη νερού.

Σας παραπέμπω στις δηλώσεις σ' όλα τα Μ.Μ.Ε. του Διοικητή Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Ηπείρου Αρχιπυράρχου κ. Ευάγγελου Καλύνη, ο οποίος συντόνισε το έργο της κατάσβεσης και δήλωσε αυτολεξεί «ο ίδιος δεν διαπίστωσα προβλήματα και υπήρχε συνεχής τροφοδοσία νερού».

Ειλικρινά ντρέπομαι, που κάποιοι νεόκοποι δημοτικοί σύμβουλοι (όπως εσείς) επιδιώκουν τη διαστρέβλωση της πραγματικότητας με ψευδείς ειδήσεις και συκοφαντικές δηλώσεις. Θα σας συνιστούσα κ. Σύμβουλε να επιλέξετε άλλη οδό κριτικής –ελέγχου στα πεπραγμένα του Δήμου και όχι τον επικίνδυνο και ολισθηρό δρόμο της αναλήθειας και της ισοπέδωσης.

Όσο για τους χαρακτηρισμούς σας περί «αδιαφορίας, ανευθυνότητας και ανικανότητας» σας επισημαίνω και πάλι.

Για ποια αδιαφορία μιλάτε, μήπως τη δική σας, που έχετε εξαφανιστεί;

Για ποια ανευθυνότητα και ανι-

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ 2006

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
ΚΕΦ. 1 Ενοίκια Ακινήτων	4.813.666,31	ΚΕΦ. 1 Έξοδα Διοίκησης	936.683,48
ΚΕΦ. 2 Έσοδα από Καταθέσεις	5.744,82	1α. Δαπάνες Συμβουλίων	60.500,99
ΚΕΦ. 3 Έσοδα από Μερίσματα Μετοχών	47.544,20	1β. Μισθοδοσία Υπαλλήλων Διοικήσεως	547.735,00
ΚΕΦ. 4 Έσοδα από Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου Αθηνών	9.476,84	1γ. Λειτουργικές δαπάνες	174.374,04
ΚΕΦ. 5 Έσοδα Διάφορα	4.100,54	1δ. Δαπάνες Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου Αθηνών 1	54.073,45
ΚΕΦ. 6 Έσοδα από Πωλήσεις Βιβλίων	52.086,58	ΚΕΦ. 2 Έξοδα Ακινήτων	1.336.845,52
ΚΕΦ. 8 Έσοδα από Κληροδοτήματα στα Έξοδα Σχολής	0,00	ΚΕΦ. 3 Φόροι – Τέλη	521.187,76
ΚΕΦ. 8 Έσοδα από δραστηριότητες στο Ζαγόρι	154.697,35	ΚΕΦ. 4 Δαπάνες ΡΕΣ σε Ζαγόρι	1.204.486,10
8α. Πωλήσεις Χειροτεχνημάτων	119.263,01	4.1 Ριζάρειο Οικοτροφείο Μονοδενδρίου	275.600,00
8β. Πωλήσεις Βιβλίων σε Πν. Κέντρο «Κ. Λαζαρίδη»	1.450,63	4.2 Ριζάρειος Χειροτεχνική σχολή Μονοδενδρίου	560.800,00
8γ. Πωλήσεις Βιβλίων σε Αρχοντικό Πανταζή	33.983,71	4.3 Λαμπριάδικος Βιστ/νική Σχολή Α. Πεδινών Ζαγ.	120.00,00
ΚΕΦ. 9 Έσοδα Διδακτηρίων Χαλανδρίου	24.879,48	4.4-5 Γυμνάσιο & Λύκειο Τσεπελόβου Ζαγορίου	7.474,12
9β. Διάφορα έσοδα – Δωρεές	1.713,73	4.6 Κοινότητες Ζαγορίου	99.763,05
9 γ. Εισπράξεις Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου	9.165,75	4.7 Πνευματικό Κέντρο «Κ. Λαζαρίδη»	19.626,32
9Δ Έσοδα από Κληρ/μα Στίνη	14.000,00	4.8 Δημοτικό Σχολείο Μονοδενδρίου	1.972,01
ΚΕΦ. 10 Έσοδα Μαθητών από Κληροδοτήματα	8.000,00	4.9. Ι. Ναός Μονοδενδρίου	2.375,00
Έσοδα από Κληρ/μα Σ. Στεφανίτση	7.000,000	4.10 Αρχ. Πανταζή Μοναδ. – Μισθώματα – Επισκευές	8.876,78
Εμπλουτισμός βιβλιοθήκης Κληρ/μα Γεωργιάδου	1.000,00	4.11 Αρχ.δ Πανταζή Λειτουργία Εκθροισακού Κέντρου	100.000,00
ΚΕΦ. 11 Λοιπά έσοδα		4.12 Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Μονοδένδρι	7.998,90
ΚΕΦ. 12 Αποθεματικά Κεφάλαια Σχολής		ΚΕΦ. 5 Δαπάνες Σχολής	1.477.747,20
		5α. Μισθοδοσία Καθηγητών	338.000,00
		5β. Μισθοδοσία Προσωπικού	698.000,00
		5γ. Έξοδα Μαθητών	87.786,78
		5δ. Λειτουργικές Δαπάνες Σχολής	333.749,60
		5ε. Δαπάνες Βιβλιοθήκης	3.700,00
		5στ. Δαπάνες Υπέρ Αποφοίτων Σχολής	7.090,51
		5ζ. Κέντρο Μελέτης & Έρευνας Ορθόδοξου Πολιτισμού	0,00
		5η. Δαπάνες Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου	9.420,31
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	5.120.195,12	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	5.476.950,06
Ζημιές χρήσεως (Έλλειμμα) 2006	356.753,94	Κέρδη χρήσεως (Πλεόνασμα) 2006	0,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5.476.950,06	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5.476.950,06

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ 2007

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
ΚΕΦ. 1 Ενοίκια Ακινήτων	5.404.585,17	ΚΕΦ. 1 Έξοδα Διοίκησης	941/615,40
ΚΕΦ. 2 Έσοδα από Καταθέσεις	10.458,89	1α. Δαπάνες Συμβουλίων	60.719,86
ΚΕΦ. 3 Έσοδα από Μερίσματα Μετοχών	66.326,90	1β. Μισθοδοσία Υπαλλήλων Διοικήσεως	624.493,89
ΚΕΦ. 4 Έσοδα από Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου Αθηνών	7.900,00	1γ. Λειτουργικές δαπάνες	195.365,81
ΚΕΦ. 5 Έσοδα Διάφορα	155.160,81	1δ. Δαπάνες Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου Αθηνών	61.035,84
ΚΕΦ. 6 Έσοδα από Πωλήσεις Βιβλίων	46.321,57	ΚΕΦ. 2 Έξοδα Ακινήτων	1.025.874,38
ΚΕΦ. 8 Έσοδα από Κληροδοτήματα στα Έξοδα Σχολής	0,00	ΚΕΦ. 3 Φόροι – Τέλη	244.113,93
ΚΕΦ. 8 Έσοδα από δραστηριότητες στο Ζαγόρι	159.234,19	ΚΕΦ. 4 Δαπάνες ΡΕΣ σε Ζαγόρι	290.500,00
8α. Πωλήσεις Χειροτεχνημάτων	117.163,01	4.2 Ριζάρειο Οικοτροφείο Μονοδενδρίου	701.448,90
8β. Πωλήσεις Βιβλίων σε Πν. Κέντρο «Κ. Λαζαρίδη»	1.516,00	4.3 Λαμπριάδικος Βιστ/κή Σχολή Α. Πεδινών Ζαγορίου	33.500,00
8γ. Πωλήσεις Βιβλίων σε Αρχοντικό Πανταζή	27.459,93	4.4-5 Γυμνάσιο & Λύκειο Τσεπελόβου Ζαγορίου	9.048,95
8δ. Επιχ. για εκδόσεις βιβλίων & οργάνωση εκθέσεων	13.095,25	4.6 Κοινότητες Ζαγορίου	125.882,67
ΚΕΦ. 9 Έσοδα Διδακτηρίων Χαλανδρίου	9.980,50	4.7 Πνευματικό Κέντρο «Κ. Λαζαρίδη»	25.000,00
9β. Διάφορα έσοδα – Δωρεές	1.800	4.8 Δημοτικό Σχολείο Μονοδενδρίου	2.651,98
9 γ. Εισπράξεις Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου	8.180,50	4.9. Ι. Ναός Μονοδενδρίου	3.515,82
ΚΕΦ. 10 Έσοδα Μαθητών από Κληροδοτήματα	7.000,00	4.10 Αρχ. Πανταζή Μονοδένδρι - Μισθ.. - Επισκευές	10.523,48
Έσοδα από Κληρ/μα Ε. Κομιζοπούλου	7.000,00	4.11 Αρχ. Πανταζή Λειτουργία Εκθροισακού Κέντρου	125.000,00
ΚΕΦ. 11 Λοιπά έσοδα		4.12 Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Μονοδένδρι	10.000,00
ΚΕΦ. 12 Αποθεματικά Κεφάλαια Σχολής		4.13 Επισκευή κτηρίου ΡΧΣΝ σε Μονοδένδρι	20.000,00
		ΚΕΦ. 5 Δαπάνες Σχολής	1.855.198,82
		5α. Μισθοδοσία Καθηγητών	335.021,99
		5β. Μισθοδοσία Προσωπικού	736.707,01
		5γ. Έξοδα Μαθητών	119.171,04
		5δ. Λειτουργικές Δαπάνες Σχολής	435.468,99
		5ε. Δαπάνες Βιβλιοθήκης	109.114,37
		5στ. Δαπάνες Υπέρ Αποφοίτων Σχολής	19.110,79
		5ζ. Κέντρο Μελέτης & Έρευνας Ορθόδ. Πολιτισμού	0,00
		5η. Εκκλησιαστικό Ι.Ε.Κ.	64.524,65
		5θ. Δαπάνες Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου	5.8341,66
		5ι. Λειτουργία Ελλ/θειας 00 Σχολείο Ελλην. Γλώσσας	30.250,12
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	5.866.946,03	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	5.423.874,13
Ζημιές χρήσεως (Έλλειμμα) 2007		Κέρδη χρήσεως (Πλεόνασμα) 2007	443.071,90
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5.866.946,03	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5.866.946,03

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΛ. ΧΟΥΛΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΑΝ. ΓΕΜΤΟΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΠΙΔΑΚΗΣΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣΗ ΛΟΓΙΣΤΡΙΑ
ΔΙΟΝΥΣΙΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΛΑ

Αποκλειστικό

Αθλοθέτηση βραβείου
στη μνήμη του Άγγελου Κίτσου

Ο Πρόεδρος κ. Ευάγγελος Χρόνης και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος Αποκαταστάσεως Ομογενών εξ Αλβανίας, το οποίο είναι μέλος του δικτύου Ιδρυμάτων που έχουν συστήσει η οικογένεια Ιωάννη Σ. Λάτση και με μια συστηματική συνεισφορά στον Ηπειρωτικό χώρο τελεί από της συστάσεώς του

το 1991 υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εξωτερικών, πρότειναν με επιστολή της 20ης Οκτωβρίου 2008 προς την Ακαδημία Αθηνών και τον Πρόεδρό της κ. Κωνσταντίνο Δραμάτο την αθλοθέτηση ενός ετήσιου βραβείου που θα φέρει τον τίτλο «Βραβείο Ιδρύματος Αποκαταστάσεως Ομογενών εξ Αλβανίας εις μνήμην Άγγελου Κίτσου», μεταξύ των προκηρυσσόμενων από την Β΄ Τάξη των Γραμμάτων και Καλών Τεχνών βραβείων. Το βραβείο θα συνοδεύεται με χρηματικό έπαθλο Ε 5.000.

Το ποσό αυτό προτάθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος Αποκαταστάσεως Ομογενών εξ Αλβανίας για τη βράβευση πρωτότυπης μελέτης / πραγματείας δημο-

σιευμένης εντός της τελευταίας πενταετίας και με θέματα που θα εντοπίζονται στους τομείς της ιστορίας (κοινωνικής και οικονομικής), κοινωνιολογίας, κοινωνικής ανθρωπολογίας, γεωγραφίας, αρχιτεκτονικής, ιστορίας της τέχνης. Το βραβείο προτείνεται να δίδεται και σε λογοτεχνικά έργα ή σε μελέτες σχετικές με τις εικαστικές τέχνες και τη φωτογραφία. Σε όλες τις περιπτώσεις τα θέματα θα αφορούν την περιοχή της Ηπείρου.

Οι τομείς αυτοί συμπίπτουν εν πολλοίς με τον κύκλο των πολιτισμικών και πολιτιστικών ενδιαφερόντων του Άγγελου Κίτσου που απεβίωσε στις 6 Αυγούστου 2008.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος Αποκαταστάσεως Ομογενών εκ Αλβανίας χαρακτηρίζει με γενναιοδωρία στην επιστολή του τον εκλιπόντα Ζαγορίσιο άνδρα ως «μια σημαντική προσωπικότητα της εποχής μας» και «ανεκτίμητη» την προσφορά του στις δράσεις του Ιδρύματος.

Η τιμή αντανακλά και στην ιδιαίτερη πατρίδα του το Ζαγόρι, που τόσο αγάπησε και υπηρέτησε, ιδίως, μέσα από τις τάξεις του Ιδρύματος της Ριζαρείου Εκκλησιαστική Σχολής επί πολλά έτη.

Την προτεινόμενη αθλοθεσία αποδέχθηκε η Σύγκλητος της Ακαδημίας Αθηνών, με την από 7.11.2008 απόφασή της, για την οποία ενημέρωσε με επιστολή της, τον Πρόεδρο του κοινωφελούς Ιδρύματος Ιωάννη Σ. Λάτση. Την απόφασή της αυτή διαβίβασε στην Τάξη των Γραμμάτων και Καλών Τεχνών της Ακαδημίας, αναμένοντας την υποβολή σχετικού κειμένου βραβείου.

Η επιβράβευση κάθε δημιουργικού έργου αποτελεί φωτεινό παράδειγμα και για τις νεότερες γενεές.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Αναφορά στη μνήμη Γιάννη Ζώη

«Ήταν ωραίο παιδί... Ήταν γερό παιδί... Ήταν γενναίο παιδί...» αρχή στίχων από το ποίημα του Ελύτη «Άσμα ηρωικό και πένθιμο για το χαμένο ανθυπολοχαγό της Αλβανίας» που όσες φορές το διάβαζα, ο νους μου πήγαινε, βάσει του νόμου συνειρμού μετάβασης της ομοιότητας: του ανθυπολοχαγού της Θράκης και του ανθυπολοχαγού από την Αρτοίατα και αυτός κοσμημένος με τις αρετές του πρώτου και στον ίδιο πόλεμο, ο ένας στα ελληνοαλβανικά σύνορα, ο δεύτερος στα ελληνοβουλγαρικά, ασπάλακας στα ταιμεντένια οχυρά στο Κάτω Νευροκόπι. Αν ο πρώτος θα ζει στο ποίημα του Ελύτη όσο θα υπάρχει ο Ελληνικός Λόγος και ο δεύτερος επιτρέψτε μου να σας γνωρίσω πως και ο Ηπειρώτης θα ζει όσο θα υπάρχουν αναγνώστες των πονημάτων μου και για να μην είναι αόριστος κάων γνωστό πως στις ακόλουθες παραγράφους από πεζά μου είναι ο έφεδρος ανθυπολοχαγός Γιάννης Ζώης μ' εκείνη την κορμοστασιά ενός αρχαίου Έλληνα που και ο Πραξιτέλης θα ήθελε για μελέτη αναλογιών. Γιάννης Ζώης ο φίλατος που κάθε καλοκαίρι μου έρχονταν και στη Δοβρά, να βλέπόμεστε...

Μεταφέρω αποσπάσματα από δημοσιεύματά μου που αναφέρονται σ' αυτόν, το πρώτο διήγημα με τίτλο: «Ο μαύρος κύκλος», το δεύτερο από το αφήγημα: «Η ραψωδία των βράχων» (σε πεζό).

Από το πρώτο διήγημα:

– Με τρόμαξες, είπα.

– Αυτό δεν είναι τίποτα, πίσω έρχονται οι λαχτάρες. Όχι ύπνο απόψε.

Αναμένεται εισβολή... Όλες οι πληροφορίες συγκλίνουν. Πύκνωσαν οι κινήσεις τους... απάντησε ο καβαλάρης και ήταν σα να κάρφωνε τις λέξεις στον παγωμένο αέρα.

– Μου τα πρόφτασε ο αστυνόμες...

– Θα κάνω έφοδο στα φυλάκεια, συμπλήρωσε, τραβώντας το χαλινάρι του ζώου που πωπάτησε.

Γνωριστήκαμε σαν κοντόχωριανοί στην άλλη άκρη της χώρας, στην πολίχνη Νευροκόπι δυο δρασκελιές από τα βουλγαρικά σύνορα. Αυτός έφεδρος ανθυπολοχαγός κι εγώ πρωτοδιορισμένος δάσκαλος. Ήταν παληκάρη κυπαρισσόκορμος και ντόμπρο, ταιρίαζαν τα χνώτα μας.

.....

Γύρισα ο μισός έξω από το περβάζι όταν έπεσαν πιστολιές. Αρχή του μακελειού πίστεψα. Φαντάστηκα το φίλο να γέρνει από τη σέλα σαν κομμένο έλατο να φεύγουν τα πόδια από τους αναβολείς και το λυγρό κορμί ν' ακινητεί στην παγωμένη γη.

.....

Περνούσε η ώρα. Πάγωσε το δωμάτιο, όμως άλλοι πυροβολισμοί δεν ακούστηκαν. Ηρέμησα κάπως.

.....

– Κοιμήσου τώρα, είπε ο φίλος, αν ήταν να γίνει θα είχε αρχίσει.

– Ζεις; Και οι πιστολιές;

– Μου ρίχτηκαν λυκοί, είπε και τον κατάπιε η νύχτα.

Το δεύτερο αφήγημα αναφέρεται στον καιρό της κατοχής:

.... χτυπήματα στη χαγιατόπορτα. Αλαφιάστηκε η μάνα. Τίναξε τη γάτα, «Μην ανοίξεις είπε, είναι κλέφτες». Εκεί της πήγαινε πάντα ο νους γιατί είχε πάθει πολλά... Κόντεψα να πιστέψω τα λόγια της όταν κρυφοκοιτάζοντας διέκρινα καμιά δεκαριά άντρες κουλουριασμένους με κάπες. Η λάμψη της φωτιάς πρόδωσε το δωμάτιο που μέναμε. Έπιασαν τη χαγιατόπορτα να την ξεριζώσουν.

Ας παιδευόντανε όσο ήθελαν, αυτή άντεχε ακόμα και σε πολιορκητικό κριό. Ύστερα κάποιος σκαρφάλωσε στον τοίχο, κάτω από το παραθύρι.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Δυο χέρια πιάστηκαν από τη σιδεριά του. Ακούστηκε τ' όνομά μου και τ' όνομα μιας πολίχνης όπου πρωτόκανα το δάσκαλο. Βεβαιώθηκα.

.....
Τρεμούλιαζε από το ρεύμα το φως της λάμπας που κρατούσα, έτρεμε και το χέρι μου, ώσπου γνώρισα δυο φίλους, ο ένας από την Αρτοίστα, ο άλλος δάσκαλος από το Πάπιγκο (σημ: Γιάννης Ρωμανέλης).

«Να μας δείξει το Σταθμό Χωροφυλακής, είπε ο ένας. Θ' αποπλίσουμε τους χωροφύλακες». (σημ: άνοιξη 1943).

Για την τραγική αυτή βραδιά που ξημέρωσε με την εκτέλεση δοσίλογου ενωμοτάρχη δε μιλήσαμε ποτέ, αποφεύγαμε την κουβέντα.

Ευγενικό Γιάννη Ζώη κοιμήσου εν ειρήνι· εύχομαι να γίνει οίστρος για παιδιά και εγγόνια μας η στάση σου, το πόσο νοιάζοσουν και υπηρέτησες τον μακάριο τόπο μας, τον κουρασμένο σήμερα...

Κλείνω το νεκρώσιμo με στίχους από το ίδιο ποίημα του Ελύτη:

Ήταν γενναίο παιδί
Με τα θαμπόχρυσα κουμπιά
και το πιστόλι του,
με τον αέρα του άντρα στην περπατησιά...

Φρίξος Τζιόθας

Δημοσθένης Κ. Σταφυλάς (1933-2008)

Ένας ακόμη άξιος Μεσοβουνιώτης, ο Δημοσθένης Κ. Σταφυλάς, άφησε την τελευταία του πνοή στην Ραφήνα της Αττικής, όπου από χρόνια διέμενε, για να βυθίσει στον πόνο και την συμφορά την γυναίκα του την Ευτυχία, τα παιδιά, τα εγγόνια του, τους συγγενείς και φίλους.

Γεννήθηκε στη 10ετία του 1930 στο Μεσοβούνι Δυτ. Ζαγορίου και μεγάλωσε σαν ο μοναδικός αδελφός ανάμεσα σε τέσσερες αδελφές.

Από δέκα μόλις ετών ορφάνεψε από πατέρα ο οποίος εκτελέστηκε με άλλους συγχωριανούς του το 1943, από τους Γερμανούς.

Μετά από αυτήν την τραγική συγκυρία η μητέρα του η κυρά Κωνσταντώ αναγκάστηκε να αναλάβει όλο το βάρος του σπιτιού, μαζί και την ανατροφή των παιδιών της.

Εν μέσω πολέμων και αναταραχών κατόρθωσε τελικά να αναδειχθεί νικήτρια στη ζωή και να καμαρώσει τα προκομμένα παιδιά της. Να αποκαταστήσει τις κόρες της την μια μετά την άλλη και να προωθήσει, μετά από υπεράνθρωπες προσπάθειες, τον μοναχογιό της στη σχολή μόνιμων υπαξιωματικών, όπου τον καμάρωσε μέχρι και συνταγματάρχη.

Σαν άψογη και χαρισματική μάνα και πεθερά αργότερα, έζησε τα υπόλοιπα της χρόνια κοντά στο γιο, τη νύφη και τα εγγόνια της εν μέσω αγάπης και στοργής.

Ο αείμνηστος Δήμος αναδείχτηκε θαυμάσιος άνθρωπος στην κοινωνία μας, υποδειγματικός οικονεινάρχης και πολεμιστής άξιος στην Κύπρο, με την εισβολή του Αττίλα.

Από τη θέση που κατείχε σαν αξιωματικός βοήθησε όλο το χωριό. Γεγονός που του το αναγνωρίζουμε και που δικαιολογεί την αμέριστη συμπάθειά μας στο πρόσωπό του.

Υπήρξε σε διάφορα μέρη της Ελλάδας. Όμως, η ιδιαίτερή του πατρίδα το Μεσοβούνι υπήρξε η ξεχωριστή προτεραιότητά του. Ήταν παρών παντού και πάντα. Σε χαρά, σε λύπη, σε πανηγύρια και γιορτές.

Εύχομαι μέσα από την καρδιά μου στους οικείους του, να τους δώσει δύναμη ο Θεός ώστε να ξεπεράσουν το κακό που τους βρήκε.

Στον ίδιο που υπήρξε ένας από τους καλύτερους φίλους μου, να 'ναι ελαφρύ το χάρμα της Αττικής που τον σκέπασε και η καλή ψυχή του να πορευθεί «εν σκηναίς δικαίων, ένθα οι δίκαιοι αναπαύονται».

Γεώργιος Θεοδ. Μπούρης

Δημήτριος (Τάκης) Απ. Βανδέρας (Τακούλιας)

Αξέχαστε Τάκη, η προσωνομία «Τακούλιας» προϊδεάζει τον καθένα μας για το ποιόν του χαρακτήρα σου. Είναι υποκοριστικό του κύριου ονόματός σου (χαιδευτικό) και παραπέμπει σ' ένα αγαπητό άτομο, καλοσυνάτο, ένα «άκακο αρνάκι» όπως εκφραζόμαστε και φυσικά, έτσι μπορώ να σε προσδιορίσω.

Άλλωστε ο θάνατός σου, έδωσε την ευκαιρία αυτής της έκφρασης, απ'

όλον τον κόσμο της Αρίστης και εκτός αυτής, που προσέτρεξαν στην κηδεία σου στις 13/12/08, να συμπροσευχηθούν για τη μακαριότητα της ψυχής σου και να σε κατευδώσουν ως το σιωπηλό «τριφύλλι μας», το Νεκροταφείο μας.

Πάντα ένα ξαφνικό γεγονός μας συγκλονίζει, επειδή μας έρχεται αναπάντεχα, μας βρίσκει απροετοίμαστους. Ακριβώς γι' αυτό, η οδύνη που ακολουθεί, το οποίο λυπηρό ξαφνικό γεγονός, παίρνει διαστάσεις, γίνεται βαρύ ψυχικό φορτίο. Τούτο, ήταν ορατό στην έκφραση όχι μόνο στους στενούς δικούς σου ανθρώπους, αλλά σ' όλους τους ανθρώπους που παραβρέθηκαν στην κηδεία σου. Στη ζωή, νομοτελειακά, ερχόμαστε και φεύγουμε.

Στην ενδιάμεση αυτή διαδρομή, σμιλεύουμε τον εαυτό μας και καταγράφουμε την ιστορία μας. Αυτήν την προσωπική μας ιστορία αφήνουμε στον πλανήτη-Γη, για τους απογενόμενους και για τους «κριτικούς» μας.

Με το θάνατό σου Τακούλια, έχεις δημιουργήσει ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Περίπου, μια 20ετία, που άραξα στην Αρίστη, ήμουν ευτυχής που στους δρόμους και τα μονοπάτια του χωριού μας συνανπντώμεθα. Όχι μόνο φαισικά, γιατί, τότε δεν θα είχε ιδιαίτερη σημασία. Να το πω πιο συγκεκριμένα. Δεν συνανπντώμεθα εσύ κι εγώ, αλλά σε ανήσυχες σκέψεις μας, που πάντα, έτσι συντροφικά, πλανιόταν στους χώρους της διανόησης και του διαλογισμού, αναζητώντας απάντηση στις απορίες της ζωής, της Κοινωνίας, των προβλημάτων, της καθημερινότητας, τον επέκεινα όλων αυτών.

Ανάερες πεταλούδες, οι σκέψεις μας αναζητούσαν τη γύρη των διαλεχτών ανθέων στο κηπάρι του διαλογισμού. Κι ήταν η πνευματική μας αυτή μέθεξη, μια ψυχική ανάπαυλα σε φωτεινούς ορίζοντες.

Δεν θ' αποφύγω τον πειρασμό να υπογραμμίσω και σε τούτο το νεκρολογικό μου κειμενάκι, κάτι που προφορικά το είχα πει κάποιες φορές. Πως, αν η ζωή σου συμπεριφερόταν πιο γενναιοδώρα και σου έδινε την ευκαιρία να συνεχίσεις την μόρφωσή σου πέραν της Αρίστης, τούτη τη στιγμή θα μπορούσα να γράψω, για σένα πολλά και αξιόλογα.

Δυστυχώς, ένα είναι το πέρασμά μας από τη ζωή και συνεπώς, θεωρητικά, ανάπαρκτης οι όποιες διορθώσεις. Ενδεχόμενα, στα ουράνια σώματα που βρίσκεται η ψυχή σου, να έχει τη δυνατότητα να συνανπντά τις απαντήσεις στα κενά που αφήναμε στις επίγειες συναντήσεις μας. Μπορεί και ο θάνατος να είναι ένα παράθυρο, μία πόρτα, που μας εισάγει σ' ένα χώρο χωρίς τις επίγειες απορίες μας.

Σου εύχομαι μακάρια την ψυχή σου, στους ουράνιους χώρους του Παραδείσου.

Στ. Συκιώτης

Χρήστος Γιάννη Μήλιου

– Ένας υπέροχος άνθρωπος δεν υπάρχει πια. Ο Χρήστος του Γιάννη Μήλιου και της Ουρανίας Γκερλέ που είχε γεννηθεί στις 19 Αυγούστου του 2008 έφυγε πλήρης ημερών στις 25 Νοεμβρίου 2008.

Εργάστηκε σκληρά στην Αθήνα με τη Μεσοβουνιώτισσα σύζυγό του για να ζήσει την πολυμελή οικογένειά του (3 αγόρια και 2 κορίτσια) που του χάρισαν 12 εγγόνια και 5 δισέγγονα.

Μετά τη συνταξιοδότησή του επανήλθε στο χωριό. Ήταν αγαπητός για τον ανοιχτόκαρδο και χαρούμενο χαρακτήρα του, πάντα γλυκομιλητός με πολλές κοινωνικές αρετές, χείμαρρος καλοσύνης και αγάπης με ευαίσθητη ψυχή και φιλόξενα αισθήματα, λογικότερος μέχρι τα τελευταία του. Νοικοκύρης με τα όλα του, κηπευτικά και αμπελουργικά πλήρης οργανωμένος, με φιλόζωα αισθήματα.

Πριν κάποιους μήνες πήγε στο γιο του στην Κέρκυρα, αλλά το μυαλό του ήταν εδώ...

Ανάλαφρο το Πανωραβενιώτικο χάρμα που τον σκέπασε παντοτινά!

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ

Γεννήσεις

– Τα πιο θερμά μας συγχαρητήρια στην παιδική μας φίλη Γιάννα Στεργίου και το σύζυγό της Θωμά Αποστόλου για τον ερχομό του πρώτου τους παιδιού, μιας τρισαριθωμένης κορούλας. Να είναι πάντοτε γερή, τυχερή και να τη συντροφεύει πάντα σε όλη της τη ζωή η αγάπη των γονέων της.

Με αγάπη,

Τζιομάκα Ράνια και Τζένη

Θάνατοι

– Στις 9-12-2008 έφυγε από κοντά μας ένας άνθρωπος με Α κεφαλαίο. Άνθρωπος ευαίσθητος, τίμιος, φιλότιμος, δουλεутαράς, που βοηθούσε όποιον τον είχε ανάγκη, που όταν δούλευε στα Ολύμπια είχε αφήσει εποχή. Έφυγε αφήνοντας πίσω του τις καλύτερες αναμνήσεις. Έφυγε αφήνοντας πίσω του ένα πρότυπο που η νέα γενιά θα είναι δύσκολο να ακολουθήσει. Έφυγε ο Νικόλαος Στεργίου, ο «Μαγκιόρος». Ας είναι ελαφρύ το χάρμα που τον σκεπάζει. Γεώργιος Τζιομάκας

ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ

Συγχαρητήρια

– Η Νίκη Μυριούνη έκανε τη διατριβή της στο τμήμα μηχανολόγων μηχανικών του Πολυτεχνείου Βόλου και συγχρόνως αρραβωνιάστηκε με τον καλό της Παναγιώτη Δήμο. Στην ίδια και τους φίλους γονείς Πατρούλα Καραγιώργου και Νίκο θερμά συγχαρητήρια.

– Ο Φίλιππος Δεμάτης, γιος του μαθητή μου Χρήστου Δεμάτη πέτυχε στις εξετάσεις της σχολής Αξιωματικών Αστυνομίας.

– Ο Γιώργος Τσελίκης γιος της μαθητριάς μου Χρυσάνθης Δεμάτη, απεφοίτησε από την Σχολή Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας και διορίστηκε στην Αθήνα. Στα παιδιά, στους φίλους γονείς και στους παππούδες Φίλιππο και Ευθυμία Δεμάτη θερμά συγχαρητήρια. Ελένη Δούβλη

ΑΡΙΣΤΗ

Γεννήσεις

– Χαρμόσυνο το γεγονός. Στις 9/12/08 το ζεύγος Παντελής Χαρ. Ζαχαράκης και η γυναίκα του Λιάνα υποδέχτηκαν αισίως στη ζωή το δευτερότοκο αγόρι τους. Χαρές και ζήλεις ο Χάρης. Να τους ζήσουν και να τα χαίρονται.

Θάνατοι

– Κεραυνός «εν αιθρία» ο αναπάντεχος θάνατος στις 12/12/08 του Τάκη Αποστ. Βανδέρα (Τακούλιας), που συνέβηκε στα Γιάννινα. Την επομένη 13/12/08 πλήθος κόσμου, χωριανοί και ξένοι, παρακολούθησαν την κηδεία του και τον ξεπροβόδισαν μέχρι το Νεκροταφείο μας.

Τακούλια, αιωνία σου η μνήμη. (Νεκρολογία στην οικεία εσλίδα).

Στ. Συκ.

ΒΙΤΣΑ

Γεννήσεις

– Στις 29 Δεκεμβρίου του 2008, τα αγαπημένα μας ανήψια και ετερόφια Παναγιώτα και Θεοδώρα Ξούτρα, χάρισαν στην αγαπημένη του κορούλα Χαρούλα, ένα όμορφο και υγιέστατο αδερφάκι. Ευχόμαστε ολόψυχα να τους ζήσει, να είναι γερό και τυχερό.

Με αγάπη

Οικογένεια Κακαγά
Δανάης και Αναστασίας
Ράππη Κωνίνου - Γιάννη Κονταβού

Συγχαρητήρια

– Στην αγαπημένη μας Ευλαλία, κόρη του Βασίλη και της Αγνής Βλαχοπούλου, θερμά συγχαρητήρια που πήρε επάξια το πτυχίο της Βιολογίας από το Παν/μιο Ιωαννίνων.

Λάμπρος-Ηλέκτρα

Γάμοι

– Στις 3 Γενάρη παντρεύτηκαν στην Αθήνα ο Γιώργος Αλεξίου με την εκλεκτή του Όλγα.

Ευχόμαστε βίον ανέφελον κι ευτυχισμένο.

Ευθερία - Κώστας και Β.Τ.

ΔΙΟΦΟ

Γεννήσεις

– Τους αγαπημένους φίλους μου Μαρτίνα και Αλέκο Ιωαννινίδη, που απέκτησαν το πρώτο χαριτωμένο εγγονάκι από τα παιδιά τους Θοδωρο και Δέσποινα, εύχομαι ολόψυχα να τους ζήσει και να το καμαρώσουν όπως επιθυμούν. Ευτυχία Δούζμπη-Σαριπανιδή

ΚΑΒΑΛΑΡΙ

Συγχαρητήρια

– Με βαθιά ικανοποίηση θέλω να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου για τους δυο νέους απ' το χωριό μας, που τυχαίνει να είναι συγγενείς μου, για τις επαγγελματικές τους επιτυχίες. Πρόκειται για τον Νικόλαο Δ. Θάνο, απόφοιτο του Παιδαγωγικού Τμήματος Ιωαννίνων που διορίστηκε αναπληρωτής δάσκαλος και τον Θεόδωρο Β. Θάνο που πέτυχε στο Τμήμα Λογιστικής Πρεβέζης. Τους εύχομαι συγχαρητήρια, υγεία και καλή σταδιοδρομία.

Π.Θ.

ΚΑΛΩΤΑ

Συγχαρητήρια

– Στην εγγονή μου Όλγα Παπουτσή του Γεωργίου και της Μελομένης Στεφάνου που πήρε το πτυχίο λογοθεραπείας της εύχομαι καλή σταδιοδρομία. Ο παππούς Στέφανος Στεφάνου.

ΚΑΤΩ ΣΟΥΔΕΝΑ

Συγχαρητήρια

– Η Αμαλία Γεωργίου Παπαδοπούλου περάτωσε τις ιατρικές σπουδές της και είναι ήδη ιατρός με την ειδικότητα πνευμονολόγου.

Τα θερμά μας συγχαρητήρια και καλή της σταδιοδρομία.

Το «Ζ» μας και Β.Τ.

ΚΗΠΟΙ

Συγχαρητήρια

– Την αγαπημένη μας ανήψια Ιωάννα Σαπτιροπούλου, κόρη των ετερόφων μας Καίτης και Γιώργου, συγχαίρουμε για το γάμο της με τον Βασίλη Μήλα και τους ευχόμαστε κάθε ευτυχία. Κώστας και Αμαλία Οικονόμου

ΜΑΝΑΣΣΗΣ

Γεννήσεις

– Ο Πέτρος Ευαγγέλου υπάλληλος ΕΑΝΚΙ και η Ρένα Ευαγγέλου καθηγήτρια φιλόλογος έγιναν γονείς με την πρωτότοκη κόρη τους. Να ζήσει να την χαίρονται και νεοφύλα να την καμαρώσουν. Κρίμα που η γιαγιά Δάφνη δεν πρόλαβε να την κρατήσει στην αγκαλιά της γιατί την πρόδωσε η καρδιά της. Ο παππούς Γρηγόρης

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

Γάμοι

– Στον ιερό ναό Αγίου Αθανασίου Μονοδενδρίου το Σάββατο 17 Ιανουαρίου τελέστηκαν οι γάμοι του Νικολάου Αρβανίτη με την εκλεκτή της καρδιάς του Ευγενία Αθανασίου με την παρουσία πλήθους προσκεκλημένων, που καμάρωναν τους νεόνυμφους τα πρόσωπα των οποίων έλαμπαν από ευτυχία στην ομορφότερη αυτή στιγμή της ζωής τους.

Τους ευχόμαστε να είναι πάντα χαρούμενοι και ευτυχισμένοι.

Σ.Θ.

ΝΕΓΑΔΕΣ

Θάνατοι

– Ο καλονοικοκύρης σύζυγος, πατέ-

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ

– Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Ενορίας «Γέννησις Θεοτόκου» Τ.Δ. Αγίου Μηνά Ζαγορίου ευχαριστεί τις οικογένειες Νικολάου και Γεωργίου Αναγνωστόπουλου για το ποσό των 100,00 ευρώ που κατέθεσαν στη μνήμη Νικολάου Στεργίου.

– Αντί στεφάνου στη μνήμη του Νικολάου Στεργίου προσέφεραν χρηματικό ποσό οι οικογένειες: Χρίστου Τζιομάκα Νικολάου Στεργίου Βασιλείου Τζιομάκα.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή – Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ιερού Ναού «Γέννησις της Θεοτόκου» Αγίου Μηνά ευχαριστεί θερμά την συγχωριανή μας Ευδοκία Τσίλη που πρόσφερε από το υστέρημά της το ποσό των 1.000 Ε για την αντικατάσταση του ιερού τέμπλου της εκκλησίας μας.

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

– Χρηματικά ποσά προσέφεραν στην εκκλησία του χωριού μας η κα Θέλμα Βαστέλη και η κα Περεφόνη Χρυσόφη.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή τις ευχαριστεί θερμά.

ΒΙΤΣΑ

– Για την επίσκεψη του γυναικωνίτη του Ενοριακού Ναού Παμμεγίστων Ταξιαρχών Άνω Βίτσας κατέθεσαν χρηματικά ποσά οι οικογένειες Στέφανου Βαταβάλη, Αλέξανδρου Παπαχρήστου.

– Στη μνήμη του χωριανού μας Βασίλη Χαρίσι οι οικογένειες Γιάννη Παπανικολάου και Γιάννη Παπαχρήστου κατέθεσαν ποσά για τον παραπάνω σκοπό.

Η εκκλησιαστική επιτροπή τους ευχαριστεί.

– Η οικογένεια Νικολάου Ευστ. Βασδέκη προσέφερε στη μνήμη της Κορνηλίας Βαταβάλη χρηματικό ποσό για το οστεοφυλάκιο Βίτσας.

Η εκκλησιαστική επιτροπή τους ευχαριστεί θερμά και ζητά συννύμνη από το Νίκο γιατί από λάθος δεν αναφέρθηκε το όνομά του στο προηγούμενο τεύχος.

– Η εκκλησιαστική επιτροπή Παμμεγίστων Ταξιαρχών Άνω Βίτσας ευχαρι-

ρας, ο Δημήτριος, το τρίτο παιδί από τα τέσσερα του αείμνηστου Αλεξάνδρου Σαχίνη και της Φιλοθέας Παπαγιαννούλου που είχε γεννηθεί στις 10 Οκτώβρη του 1953 στις Νεγάδες, βιάστηκε να φύγει νωρίς-νωρίς.

Πλήθος κόσμου τον ξεκίνησαμε στην Περιβλεπτο το Σάββατο 10 Γενάρη του 2009.

Ανάλαφρο το Γιαννιώτικο χάρμα που τον σκέπασε.

Δέσποινα Γκερλέ Μπίτσα

ΣΚΑΜΝΕΛΙ

Συλλυπητήρια

– Στις 18 Δεκεμβρίου 2008 απεβίωσε στη Θεσσαλονίκη όπου διέμενε η συμπατριώτισσά μας Ανθούλα Ανατ. Τζαθάρα το γένος Γενναδίου.

Στο σύζυγό της και λοιπούς συγγενείς τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Το «Ζ» μας

στεί θερμά όσους προσέφεραν χρηματικά ποσά στη μνήμη της Ουρανίας Αθ. Καραγιάννη για τις επισκευές που άρχισαν στον Ναό των Παμμεγίστων Ταξιαρχών Άνω Βίτσας.

Οικογένειες: Καραγιάννη Αθ. Δημήτριου, Κρανά Χρήστου, Αθανασίου Βύρωνα, Κρασόπουλου Ιωάννη, Καραγιάννη Γεωρ. Δημήτριο, Διαμάντη Σπύρου, Τσουμάνη Θεόδωρου, Λαδιά Αλέξανδρου, Χαρίση Θωμά, Παπαποστόλου Σωτηρίου, Παπαποστόλου Βιργινίας, Κάτσενου Μάκη, Μπαλατσού Αναστασίου, Κάτσενου Λάμπρου, Κάτσενου Κων/νου, Παπαναστασίου, Γαβρήλη, Βασδέκη Γεωργίας και Ιωάννη

ΣΚΑΜΝΕΛΙ

– Στη μνήμη της πολυαγαπημένης της εξοδελφής Ανθούλας Γενναδίου-Τζαθάρα, η Ξανθίπη Μ. Γενναδίου προσέφερε χρηματικό ποσό στην εκκλησιαστική επιτροπή Σκαμνελίου υπέρ του Ιερού Ναού της Παναγίας.

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

– Με τη συμπλήρωση 30 χρόνων από το θάνατο του Δημητρίου Θ. Τσουμάνη τα παιδιά του προσέφεραν χρηματικό ποσό για την ανακαίνιση του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Τσεπελόβου.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί και εύχεται η μνήμη του να είναι αιωνία.

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ

– Η Ανθούλα Τσιμποπούλου προσέφερε 100 Ε εις μνήμη του ανδρός της Κωνσταντίνου εις την εκκλησία του Αγίου Νικολάου Φραγκάδων.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί.

Προσφορές για τις Ζαγορίσιες φορεσιές του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων

– Ο κ. Πολύβιος Δάλλας 25 Ε στη μνήμη των γονέων του.

– Ανώνυμος 20 Ε.

– Ανώνυμος Ζαγορίσια 30 Ε.

Ευχαριστούμε πολύ.

Για τον Σύνδεσμο

Η Γ.Γ. Ελένη Δούβλη

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ**ΔΟΛΛΑΡΙΑ 200**

Μαντίας Νικόλαος

ΕΥΡΩ 120

Μπλανός Αρίστιππος

ΕΥΡΩ 100Παπανδρέου Μαρίκα
Νουτσόπουλος Κων/νος**ΔΟΛΛΑΡΙΑ 100**

Ράπτης Θωμάς

ΕΥΡΩ 95

Φερεντίνος Γεώργιος

ΕΥΡΩ 75

Μπισμπέλη Αγνή

ΕΥΡΩ 70Τριανταφύλλου Βασιλική
Λαδιάς Άκης
Ξενοδοχείο «Μελίτειον»**ΕΥΡΩ 60**Σπαθάκη - Σκορδάκη
Ελένη
Τζούφης Στέφανος του
Γεωργίου**ΕΥΡΩ 55**Σακελλαρίδη - Τσούρη
Θεανώ
Ζήση Δημήτρα
Πετσέλης Γιώργος
Παλαιολόγος Γιώργος**ΕΥΡΩ 50**Τζούφης Στέφανος του
Χριστοδ.

Τσοφόπουλος Σπυρίδων
Στουκίδης Βασίλειος
Τσίνης Νικόλαος
Τσουμάνης Δημήτριος
Αντωνάτος Άγγελος
Πετράκης Σπυρίδων
Κυριαζής Νικόλαος
Λώλης Ιωάννης
Μάστακας Νικόλαος
Ζαρκάδας Βασίλειος
Σφάγγος Άλκης
Σφάγγος Κων/νος
Τζουριάδης Πέτρος
Βλάχος Κων/νος

ΧΗΤΟΣ ΑΕΒΕ

Καψάλης Βύρων

Κυρίτση Όλυ

ΕΥΡΩ 45

Κοντούρης Ξενοφών
Ζωρδούμης Βασίλειος
Δελιγεωργάκης Ιωάννης
Ζαρίδη Αικατερίνη
Μπισμπέλης Πέτρος
Παπαγεωργίου Βασίλης
Τσακαλίδης Θεόδωρος
Βαταβάλης Αδελφάνδρος
Μουδόπουλος Χαρίτος
Χριστοδούλου Κων/νος
του Αχιλ.

ΕΥΡΩ 35Παπασιτύλου Σοφία
Κυριακοπούλου Μαρίκα**ΕΥΡΩ 30**

Πολύζου Ελένη
Σουλτάνης Βασίλειος
Λουτσάρης Βασίλειος
Σουκοβέλος Σωτήρης
Γκράτζιου Βασιλική
Γραμματικοπούλου Αθα-
νασία

Οικονόμου Πλάτων
Ράδη Μαργαρίτα
Βασδέκης Όμηρος
Σπαθάκης Πέτρος
Ιωσηφίδης Βασίλειος
Χρόνης Κων/νος
Μαχαίρας Νικόλαος
Σκουρκέα Βασιλική
Τσολάκη Αθηνά
Νικολαΐδης Φίλιππος
Ζωγράφος Σπυρίδων
Χουλιαράς Γεώργιος
Χριστοδούλου Ουρανία
Δέρβος Ιωάννης
Ευθυμίου Γεώργιος
Καραβίδας Αθανάσιος
Πανταζή Βασιλική
Τζόκα Μαρίνα
Τσίμας Κων/νος
Βαταβάλη Μαρίκα
Βαταβάλη Χάϊδω
Ζαμπάκος Μιχαήλ
Παπαγεωργίου Θουκυδ.
Τσαβαλιά Φαίδρα
Παπουτσής Γεώργιος
Σταυρόπουλος Αθαν.
Λέχος Μιχαήλ
Καψάλης Γρηγόρης
Αγγελίδης Χαρίλαος
Σουκοβέλος Σπύρος
Λέντζαρης Ιωάννης
Τσιμής Μάκης
Σιούλας Νικόλαος
Παπαγεωργίου Ευθαλία
Τσουμάνης Λεωνίδα
Βέλλης Αλέξιος
Ιωαννίδης Θεόδωρος
Τσελίδης Αναστάσιος
Πανταζή Παναγιώτα
Ζιάκκα Φερενίκη
Μυριούνης Σπυρίδων
Γιαννής Κλεομένης
Μπότσιου-Σαχρόνη Χρυσούλα
Ζήγνου Αικατερίνη
Κοντοκάλη-Δήμου Μαρία
Δόνος Απόστολος

Παπαβρανούσης Χρήστος
Τσαπάρη Ειρήνη
Διαμάντη Ισμήνη
Θέμελη-Ιωάννου Ολυμπία
Τσιγάρα Ευτέρπη
Καψάλης Κων/νος
Χουλιάρας Φάνης
Μότση Φρειδερίκη
Μυλωνά Περσεφόνη
Ράπτη-Σουλτάνη Ελισσά-
βετ

Κοραμπάς Βασίλειος
Δόνος Βασίλειος
Πίκος Άγγελος
Παντελή Αλεξάνδρα
Καπελίδη Δανάη
Κάτσενος Παναγιώτης
Στέας Ξενοφών
Παπαδιαμάντης Κων/νος
Κοντούρης Ιωάννης
Βλαχοπούλου Μαργαρίτα
Γιακουμής Ευάγγελος
Χατζής Γεώργιος

Πασχάλη Ευθαλία
Παπάζογλου Εμμανουήλ
Πισπύρη Μαρία
Τσάκας Ελευθέριος
Κήτας Άγγελος
Πανταζής Λεωνίδα
Θεοχάρους Φρίξος
Φερεντίνος Ιωάννης
Ρέντζος Παναγιώτης
Κουρτέση Αριάδνη
Μπούλτης Γεώργιος
Τσολιός Κων/νος
Σακελλαρίδη Αφροδίτη
Παππά Αλεξάνδρα
Γενναδίου Βασιλική
Καραβίδας Νικόλαος
Παναγιωτακόπουλος Κων.
Μάρκος Δημήτριος
Σουσιόπουλος Αθανάσιος
Ζούκη-Γκούρη Νίκη
Δεβελέγκα Σταματία
Κωστόπουλος Νικόλαος
Καρβούνη Γεωργία
Μητροπούλου Αικατερίνη
Φίλης Ιωάννης
Τσουμάνης Δημήτριος
Καψάλης Κων/νος
Παπαιωάννου Ιωάννης
Τζόκας Κων/νος
Καπελίδης Σπύρος
Μπενέκος Χαρίλαος
Ζινδριλής Μάνθος
Ζηκόπουλος Κων/νος
Χριστοδούλου Ελευθέ-
ριος

ΕΥΡΩ 25

Βουζοπλής Γιώργος
Πολυχρονιάδου Μαγδα-
ληνή
Βαρζάκα Αλεξάνδρα
Βαρζάκα Γεωργία
Ματσίκας Πέτρος
Ματσίκας-Νικολάκη Αρετή
Γιαννακού Βιργινία
Κοντοδήμου Νίκη
Τσόδουλος Βλάσης

ΕΥΡΩ 20

Τσεκούρα Ελισσάβετ
Γένης Ιωάννης
Μπαιρακτάρης Νικόλαος

Τζιοβαντάρη Ανθούλα
Φίτσιος Κων/νος
Ευαγγέλου Γρηγόριος
Κούγκουλης Γεώργιος
Χρονόπουλος Άγγελος
Βανδέρας Φώτης
Βανδέρα Σοφία
Βανδέρας Μιχαήλ
Οικονόμου-Βανδέρα
Δέσποινα
Μπούρης Γιώργος
Κομπάρου Γεωργία
Φώτου Σωκράτης
Παρλαπάς Δημήτριος
Θεοχάρης Νικόλαος
Κοντοδήμος Χαρίλαος
Τσίλης Απόστολος
Θεοδώρου Ηρακλής
Αντωνίου Γεωργία
Λέκκου Ευφροσύνη
Γκίκας Ευάγγελος

ΕΥΡΩ 15

Τσεκούρα-Λαμπροπού-
λου Πόλυ
Τσεκούρας Θεοφάνης
Βαταβάλης Απόστολος
Ιωάννου Βασίλης
Τσουκανέλης Μίνως
Νικολάου Ηλέκτρα
Δαμβόπουλος Θωμάς
Στουκίδης Γεώργιος
Στουκίδης Χριστόδουλος
Βαζάκας Κων/νος
Ρέμμος Αναστάσιος
Μάντζιου-Τζάλλα Ελευθ.
Αποστόλου Άδμητος
Μπουινόβας Χάρης
Καψάλης Αλέξανδρος
Παπιγκιώτης Βαγγέλης
Δεμάτης Λεωνίδα
Χαρίσης Τηλέμαχος
Χίτσιου Ελπίδα
Παπαγεωργίου-Σκούρα
Χρυσούλα

Παπαγεωργίου Βύρων
Βαζάκας Ιωάννης
Βαζάκα Αγγελική
Γκερλέ-Πάνου Κική
Κήττας Θωμάς
Δούκα Φιλομήλα
Μπούνας Δημήτριος
Δάλλας Πολύβιος
Δάλλας Δημήτριος
Μπάσιου Φιλομήλα
Ιγνατιάδης Γιώργος
Ρίζος Κων/νος
Ρίζος Γιώργος
Σακκάς Ευάγγελος
Λέκκος Ματθαίος
Γενναδίου Ξανθήπιτη
Γενναδίου Μαρία
Χαντζαροπούλου Μιρά-
ντα
Βαταβάλη Ηλέκτρα
Βορόπουλος Ιωάννης
Χαρτζάβαλου Ευγενία
Βλαστός Ηλίας
Οικονομίδης Ιωάννης
Παλιάτσου Εφη
Παλιάτσος Αθανάσιος
Μπαϊρακτάρης Αλεξάνδρ.
Ζάκκας Κων/νος

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

Ιδρυτής:
ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
ΕΤΟΣ 1978

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Ι.Λ.Ε.Ζ.

**Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΛΑΜΠΡΙΑΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΥΠΙΑΝΗΣ
ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΞΟΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ**ΑΠΟ ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

ΓΚΕΚΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟ
Πρόεδρος
ΝΤΙΝΑΛΕΞΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟ
Α' Αντιπρόεδρος
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑ
Β' Αντιπρόεδρος
ΤΖΙΟΒΑ ΒΑΣΙΛΗ
Γεν. Γραμματέα
ΤΣΕΚΟΥΡΑ ΙΩΑΝΝΗ
Ταμία
ΚΥΡΙΑΔΗ ΚΑΛΛΥ
Μέλος
ΖΑΧΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΟ
Μέλος
Αριστίνοδην μέλη:
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ-ΔΟΥΒΛΗ ΕΛΕΝΗ
ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΒΑΚΑΜΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ
ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΡΕΜΟΥ-ΤΣΟΥΠΗ ΜΑΡΙΑ
ΣΚΟΥΡΤΗ ΕΛΕΝΗ
ΥΦΑΝΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»
Σίνα 4 Ιωάννινα 454 44
και στο Μυροπολιείο
ΚΑΛΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ
Λόρδου Βύρωνος 21
Τηλ. 26510 26266
Ιωάννινα 45444

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού 15 ΕΥΡΩ
Ευρώπης 40 ΕΥΡΩ
Εκτός Ευρώπης 50 \$ ΗΠΑ

**ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ
ΡΟΥΛΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ****Τυπογραφεία:**

Μ. ΔΟΥΒΛΗ - Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμπερή)
Τηλ. 26510 20544 - 26510 27845
Ιωάννινα 454 44

**ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ
ΣΤΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΜΑΣ**

- Λευθεριώτου Α-
γλαΐα 300 Ε.
- Στη μνήμη του
αγαπημένου και αλη-
σμόνητου ανιψιού της
Νικολάου Αλ. Γεωργά-
κη η Αθανασία Γεωργά-
κη - Γραμματικοπούλου
20Ε.
- Παπαδόπουλος
Γεώργιος 10 ευρώ πέ-
ραν της συνδρομής του.
- Ιωσηφίδης Βασί-
λειος 50 ευρώ.
- Θεοδωρίκα Νίκη
20 ευρώ.
Το Δ.Σ. της ΙΛΕΖ
ευχαριστεί θερμά.